

KONVENTA
PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE
TË NJERIUT DHE LIRIVE THEMELORE
DHE PROTOKOLLET

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

Tiranë, 2020

ISBN: 978-9928-01-119-0

Adresa

Rruga: "Nikolla Jorga"

Tel/fax: +355 42 427005, 04 2427006

E-mail: info@qbz.gov.al,

Web: www.qbz.gov.al

PËRMBAJTJA

Konventa për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore	5
Protokoll	19
Protokolli nr. 2	21
Protokolli nr. 3	23
Protokolli nr. 4	25
Protokolli nr. 5	27
Protokolli nr.6	29
Protokolli nr. 7	31
Protokolli nr. 8	34
Protokolli nr. 11	37
Protokolli nr. 12	46
Protokolli nr. 13	48
Protokolli nr. 14	50
Protokolli nr. 15	56
Protokolli nr. 16	59
Konventë për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe dinjitetit të qenieve njerëzore në lidhje me aplikimin e biologjisë dhe mjekësisë: konventë mbi të drejtat e njeriut dhe biomjekësisë	62

KONVENTA
PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT
DHE LIRIVE THEMELORE¹
(amenduar me protokollin nr. 11)

Romë, 4.XI.1950

Teksti i Konventës është ndryshuar sipas dispozitave të protokollit nr. 3 (ETS nr. 45), e cila hyri në fuqi më 21 shtator 1970, të protokollit nr. 5 (ETS nr. 55), e cila hyri në fuqi më 20 dhjetor 1971 dhe të protokollit nr. 8 (ETS nr. 118), e cila hyri në fuqi më 1 janar 1990, dhe përfshiu gjithashtu tekstin e protokollit nr. 2 (ETS nr. 44) e cila, në përputhje me nenin 5, paragrafin 3 të saj, ka qenë një pjesë përbërëse e Konventës që në datën e hyrjes së saj në fuqi, më 21 shtator 1970. Të gjitha dispozitat që janë ndryshuar dhe shtuar nga këto protokolle janë zëvendësuar nga protokollin nr. 11 (ETS nr. 155), që nga data e hyrjes së saj në fuqi më 1 nëntor 1998. Që nga kjo datë, protokollin nr. 9 (ETS nr. 140), e cila hyri në fuqi më 1 tetor 1994, është shfuqizuar dhe protokollin nr. 10 (ETS nr. 146) ka humbur qëllimin e vet.

Qeveritë nënshkruese, anëtare të Këshillit të Evropës,

Duke pasur parasysb Deklaratën Universale të të Drejtave të Njeriut, të shpallur nga Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara, më 10 dhjetor 1948;

Duke pasur parasysb, se kjo Deklaratë ka për qëllim të sigurojë njohjen dhe zbatimin universal dhe efektiv të të drejtave të shpallura në të;

Duke pasur parasysb, se qëllimi i Këshillit të Evropës është që të realizojë një bashkim më të ngushtë midis anëtarëve të tij dhe se një nga mjetet për të arritur këtë qëllim është mbrojtja dhe zhvillimi i të drejtave të njeriut dhe i lirive themelore;

Duke ripohuar besimin e tyre të thellë në këto liri themelore që përbëjnë themelet e drejtësisë dhe të paqes në botë, ruajtja e të cilave mbështet kryesisht mbi një regjim politik demokratik nga njëra anë, dhe nga ana tjetër mbi një kuptim dhe respektim të përbashkët të të drejtave të njeriut nga të cilat varen;

Të vendosura si qeveri të shteteve evropiane, që shtyhen nga e njëjta frymë dhe që kanë një trashëgimi të përbashkët idealesh, traditash politike, lirie dhe shteti të së drejtës, për të marrë masat fillestare për zbatimin kolektiv të disa prej të drejtave të shpallura në Deklaratën Universale,

kanë rënë dakord sa më poshtë:

¹ Konventa për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore, së bashku me protokollet nr. 1, nr. 2, nr. 4, nr. 7 dhe nr. 11 është ratifikuar me ligjin nr.8137, datë 31.7.1996, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 20, datë 12 gusht 1996.

Teksti i konventës bashkë me protokollet nr. 1, nr. 2, nr. 3, nr. 4, nr.6, nr. 7, nr. 8, nr.11 është botuar në Fletoren Zyrtare Ekstra nr. 29, datë 7 maj 2008.

Protokollin nr. 6 është ratifikuar me ligjin nr. 8641, datë 13.7.2000, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 22, datë 19 korrik 2000.

Protokollin nr. 12 është ratifikuar me ligjin nr. 9264, datë 29.7. 2004, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 56, datë 16 gusht 2004.

Protokollin nr. 13 është ratifikuar me ligjin nr. 9639, datë 9.11.2006, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 127, datë 6 dhjetor 2006.

Protokollin nr. 14 është ratifikuar me ligjin nr. 9453, datë 15.12.2005, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 106, datë 18 janar 2006.

Protokollin nr. 16 është ratifikuar me ligjin nr. 48/2015, datë 7.5.2015, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 85, datë 26 maj 2015.

Protokollin nr. 15 është ratifikuar me ligjin nr. 122/2015, datë 12.11.2015, botuar në Fletoren nr. 201, datë 24 nëntor 2015.

Neni 1¹

Detyrimi për të respektuar të drejtat e njeriut

Palët e Larta Kontraktuese i sigurojnë çdokujt brenda juridiksionit të tyre, të drejtat dhe liritë e përcaktuara në seksionin I të kësaj Konvente.

Seksioni I Të drejtat dhe liritë

Neni 2²

E drejta për jetën

1. E drejta e çdo njeriu për jetën mbrohet me ligj. Askujt nuk mund t'i privohet jeta qëllimisht, me përjashtim të rastit kur zbatohet një vendim gjykate pas dënimit për një krim për të cilin dënimi është parashikuar me ligj.

2. Privimi nga jeta nuk konsiderohet të shkaktohet në kundërshtim me këtë nen në rastet kur ky privim vjen nga përdorimi i forcës, që është jo më shumë se absolutisht i domosdoshëm:

- a) në mbrojtje të çdo personi nga dhuna e paligjshme;
- b) për të kryer një arrestim të ligjshëm ose për të parandaluar arratisjen e një personi të ndaluar ligjërisht;
- c) për të kundërshtuar, në përputhje me ligjin, një trazirë ose kryengritje.

Neni 3

Ndalimi i torturës

Askush nuk mund t'i nënshtrohet torturës ose dënimeve ose trajtimeve çnjerëzore ose degraduese.

Neni 4

Ndalimi i skllavërisë dhe i punës së detyruar

1. Askush nuk do të mbahet në skllavëri ose në robëri.
2. Askush nuk do të shtrëngohet të kryejë një punë me dhunë ose të detyruar.
3. Për qëllim të këtij neni, termi “punë e kryer me dhunë ose e detyruar”, nuk përfshin:
 - a) çdo lloj pune që i kërkohet të kryejë zakonisht një personi të ndaluar në kushtet e parashikuara nga neni 5 i kësaj Konvente ose gjatë lirim të tij me kusht;
 - b) çdo lloj shërbimi i karakterit ushtarak ose, në rastin e kundërshtarëve të ndërgjegjes në vendet ku kundërshtimi i ndërgjegjes është i njohur me ligj, shërbimi që kryhet në vend të shërbimit ushtarak të detyrueshëm;
 - c) çdo lloj shërbimi që kërkohet në rast krizash ose fatkeqësish, që kërcënojnë jetën ose mirëqenien e komunitetit;
 - d) çdo lloj pune ose shërbimi që është pjesë e detyrimeve normale qytetare.

Neni 5

E drejta për liri dhe siguri

1. Çdokush ka të drejtën e lirisë e të sigurisë personale. Askujt nuk mund t'i hiqet liria, me përjashtim të rasteve që vijnë dhe në përputhje me procedurën e parashikuar me ligj:

¹ Titull i shtuar sipas dispozitave të protokollit nr. 11 (ETS nr. 155)

² Titull i shtuar sipas dispozitave të protokollit nr. 11 (ETS nr. 155)

- a) kur burgoset ligjërisht, pas një dënimi të dhënë nga një gjykatë kompetente;
 - b) kur arrestohet ose burgoset ligjërisht për moszbatim të një urdhri të dhënë nga gjykata në përputhje me ligjin ose për të garantuar përmbushjen e një detyrimi të parashikuar nga ligji;
 - c) kur është arrestuar dhe paraburgosur për t'u çuar përpara autoritetit gjyqësor kompetent, kur ka arsye të besueshme për të dyshuar se ai ka kryer një veprë penale ose kur ka motive të arsyeshme për të besuar se është e nevojshme që të pengohet të kryejë një veprë penale ose të largohet pas kryerjes së saj;
 - d) kur një i mitur ndalohet ligjërisht, për qëllim edukimi të mbikëqyrur, ose për ndalimin e tij të ligjshëm, me qëllim që të çohet përpara autoritetit kompetent ligjor;
 - e) kur individët ndalohen ligjërisht për të parandaluar përhapjen e sëmundjeve infektive të personave të sëmurë mendërisht, alkoolistëve, narkomanëve ose endacakëve;
 - f) kur një person arrestohet ose ndalohet ligjërisht, me qëllim që të ndalohet hyrja e tij e paautorizuar në atë vend, ose për një person kundër të cilit është duke u kryer një procedurë dëbimi ose ekstradimi;
2. Çdo person i arrestuar duhet të informohet brenda një afati sa më të shkurtër dhe në një gjuhë që ai e kupton, për arsyet e arrestimit të tij dhe në lidhje me çdo akuzë që i bëhet.
3. Çdo person i arrestuar ose i paraburgosur në rrethanat e parashikuara në paragrafin 1/c të këtij neni, duhet të çohet menjëherë përpara një gjykatësi ose një zyrtari tjetër të autorizuar me ligj për të ushtruar funksione gjyqësore dhe ka të drejtë të gjykohet brenda një afati të arsyeshëm ose të lirohet në gjykim e sipër. Lirimi mund të kushtëzohet nga garanci për t'u paraqitur para gjykatës.
4. Çdo person, të cilit i është hequr liria me arrestim ose me burgim, ka të drejtë të bëjë ankim në gjykatë me qëllim që kjo e fundit të vendosë, brenda një afati të shkurtër, për ligjshmërinë e burgimit të tij dhe të urdhërojë lirimin, në qoftë se burgimi është i paligjshëm.
5. Çdo person, që arrestohet ose burgoset në kundërshtim me dispozitat e këtij neni, ka të drejtën e zbatueshme të dëmshpërblimit.

Neni 6¹

E drejta për një proces të rregullt

1. Në përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve të tij civile ose të çdo akuze penale kundër tij, çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme. Vendimi duhet të jepet publikisht, por prania në sallën e gjykatës mund t'i ndalohet shtypit dhe publikut gjatë tërë procesit ose gjatë një pjese të tij, në interes të moralit, të rendit publik ose sigurisë kombëtare në një shoqëri demokratike, kur kjo kërkohet nga interesat e të miturve ose mbrojtja e jetës private të palëve në proces ose në shkallën që çmohet tepër e nevojshme nga gjykata, kur në rrethana të veçanta publiciteti do të dëmtonte interesat e drejtësisë.
2. Çdo person i akuzuar për një veprë penale prezumohet i pafajshëm, derisa fajësia e tij të provohet ligjërisht.
3. Çdo i akuzuar për një veprë penale ka të drejtat minimale të mëposhtme:
- a) të informohet brenda një afati sa më të shkurtër, në një gjuhë që ai e kupton dhe në mënyrë të hollësishme, për natyrën dhe për shkakun e akuzës që ngrihet ndaj tij;
 - b) t'i jepet koha dhe lehtësitë e përshtatshme për përgatitjen e mbrojtjes;
 - c) të mbrohet vetë ose të ndihmohet nga një mbrojtës i zgjedhur prej tij ose, në qoftë se ai nuk ka mjete të mjaftueshme për të shpërblyer mbrojtësin, t'i mundësohet ndihma ligjore falas kur këtë e kërkojnë interesat e drejtësisë;
 - d) të pyesë, ose të kërkojë që të merren në pyetje dëshmitarët e akuzës dhe të ketë të drejtën e thirrjes dhe të pyetjes të dëshmitarëve në favor të tij, në kushte të njëjta me dëshmitarët e akuzës;

¹ Titull i shtuar sipas dispozitave të protokollit nr. 11 (ETS nr. 155)

e) të ndihmohet falas nga një përkthyes, në qoftë se nuk kupton ose nuk flet gjuhën e përdorur në gjyq.

Neni 7

Nuk ka dënim pa ligj

1. Askush nuk mund të dënohet për një veprim ose një mosveprim, që në momentin kur është kryer nuk përbënte vepër penale, sipas të drejtës së brendshme ose ndërkombëtare. Po ashtu, nuk mund të jepet një dënim më i rëndë se ai që ishte i zbatueshëm në momentin kur është kryer vepra penale.

2. Ky nen nuk do të ndikojë mbi gjykimin dhe dënimin e një personi për një veprim ose mosveprim, i cili, në momentin kur është kryer, quhej vepër penale sipas parimeve të përgjithshme të së drejtës, të njohura nga kombet e qytetëruara.

Neni 8¹

E drejta për respektimin e jetës private dhe familjare

1. Çdokush ka të drejtën e respektimit të jetës së tij private dhe familjare, banesës dhe korrespondencës së tij.

2. Autoriteti publik nuk mund të ndërhyjë në ushtrimin e kësaj të drejte, përveçse në shkallën e parashikuar nga ligji dhe kur është e nevojshme në një shoqëri demokratike, në interes të sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit publik, shëndetit ose moralit, ose për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të të tjerëve.

Neni 9

Liria e mendimit, e ndërgjegjes dhe e fesë

1. Çdokush ka të drejtën e lirisë së mendimit, të ndërgjegjes e të fesë; kjo e drejtë nënkupton lirinë për të ndryshuar fenë ose besimin dhe lirinë, qoftë individualisht ose kolektivisht, publikisht ose privatisht nëpërmjet kultit, mësimdhënies, praktikave dhe kryerjes së riteve.

2. Liria e shfaqjes së fesë së tij ose besimeve të dikujt nuk mund t'i nënshtrohet kufizimeve të tjera, përveç atyre të parashikuara nga ligji dhe që përbëjnë masa të nevojshme në një shoqëri demokratike në interes të sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit publik, të shëndetit ose të moralit ose për mbrojtjen e të drejtave dhe të lirive të të tjerëve.

Neni 10

Liria e shprehjes

1. Çdokush ka të drejtën e lirisë së shprehjes. Kjo e drejtë përfshin lirinë e mendimit dhe lirinë për të marrë ose për të dhënë informacione dhe ide pa ndërhyrjen e autoriteteve publike dhe pa marrë parasysh kufijtë. Ky nen nuk i ndalon shtetet që të kërkojnë licencimin e ndërmarrjeve të transmetimit kinematografike ose televizive.

2. Ushtrimi i këtyre lirive që përmban detyrime dhe përgjegjësi, mund t'u nënshtrohet atyre formaliteteve, kushteve, kufizimeve ose sanksioneve të parashikuara me ligj dhe që janë të nevojshme në një shoqëri demokratike, në interes të sigurisë kombëtare, integritetit territorial ose sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit dhe parandalimin e krimit, për mbrojtjen e shëndetit ose të moralit, për mbrojtjen e dinjitetit ose të të drejtave të të tjerëve, për të ndaluar përhapjen e të dhënave konfidenciale ose për të garantuar autoritetin dhe paanshmërinë e pushtetit gjyqësor.

¹ Titull i shtuar sipas dispozitave të protokollit nr. 11 (ETS nr.155)

Neni 11

Liria e tubimit dhe e organizimit

1. Çdokush ka të drejtën e lirisë së tubimit paqësor dhe të organizimit me të tjerët, duke përfshirë të drejtën e themelimit me të tjerë të sindikatave dhe të pjesëmarrjes në to për mbrojtjen e interesave të tij.

2. Ushtrimi i këtyre të drejtave nuk mund t'u nënshtrohet kufizimeve të tjera përveç atyre që parashikohen me ligj dhe që janë të nevojshme në një shoqëri demokratike, në interes të sigurisë kombëtare ose sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit dhe parandalimin e krimit, për ruajtjen e shëndetit ose të moralit, ose për mbrojtjen e të drejtave dhe të lirive të të tjerëve. Ky nen nuk ndalon kufizime të ligjshme të ushtrimit të këtyre të drejtave nga pjesëtarë të forcave të armatosura, të policisë ose të administratës shtetërore.

Neni 12

E drejta për t'u martuar

Burri dhe gruaja, që kanë mbushur moshën për martesë, kanë të drejtë të martohen dhe të krijojnë familje, sipas ligjeve kombëtare që rregullojnë ushtrimin e kësaj të drejte.

Neni 13

E drejta për zgjidhje efektive

Çdokush, të cilit i janë shkelur të drejtat dhe liritë e përcaktuara në këtë Konventë, ka të drejtën e një zgjidhjeje efektive para një organi kombëtar, pavarësisht se shkelja është kryer nga persona që veprojnë në përmbushje të funksioneve të tyre zyrtare.

Neni 14

Ndalimi i diskriminimit

Gëzimi i të drejtave dhe i lirive të përcaktuara në këtë Konventë duhet të sigurohet, pa asnjë dallim të bazuar në shkaqe të tilla si seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo status tjetër.

Neni 15¹

Derogimi në rastet e gjendjes së jashtëzakonshme

1. Në rast lufte ose rreziku tjetër publik që i kanoset jetës së kombit, çdo Palë e Lartë Kontraktuese mund të marrë masa që iu shmangen detyrimeve të parashikuara nga kjo Konventë, veçse në shkallën më të vogël që e kërkon situata, me kusht që këto masa të mos jenë të papajtueshme me detyrimet e tjera sipas të drejtës ndërkombëtare.

2. Dispozita e mësipërme nuk lejon asnjë shmangie nga neni 2, me përjashtim të rastit të vdekjes që vjen si pasojë e akteve të ligjshme të luftës ose nga nenet 3, 4 (paragrafi 1) dhe 7.

3. Çdo Palë e Lartë Kontraktuese, që ushtron këtë të drejtë derogimi, mban plotësisht të informuar Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Evropës për të gjitha masat e marra dhe arsyet pse ato janë marrë. Gjithashtu, ajo duhet të informojë Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Evropës për datën në të cilën këto masa kanë humbur fuqinë dhe dispozitat e Konventës vihen sërish në zbatim të plotë.

¹ Titull i shtuar sipas dispozitave të protokollit Nr.11 (ETS Nr.155)

Neni 16

Kufizime ndaj veprimtarisë politike të të huajve

Asnjë nga dispozitat e neneve 10, 11 dhe 14 nuk mund të konsiderohet se u ndalon Palëve të Larta Kontraktuese që të vendosin kufizime ndaj veprimtarisë politike të të huajve.

Neni 17

Ndalimi i shpërdorimit të të drejtave

Asnjë nga dispozitat e kësaj Konvente nuk mund të interpretohet se i jep një shteti, grupimi ose individ, të drejtë që të përfshihet në ndonjë veprimtari ose të kryejë ndonjë akt që synon cenimin e të drejtave dhe lirive të përcaktuara në këtë Konventë ose kufizime më të gjera të këtyre të drejtave ose lirive sesa është parashikuar në Konventë.

Neni 18

Kufiri i zbatueshmërisë së kufizimeve të të drejtave

Kufizimet e lejuara sipas kësaj Konvente ndaj të drejtave dhe lirive të sipërpërmendura nuk do të zbatohen për qëllime të ndryshme nga ato për të cilat janë parashikuar.

Seksioni II¹

Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut

Neni 19

Krijimi i Gjykatës

Për të siguruar respektimin e zotimeve të ndërmarra nga Palët e Larta Kontraktuese të kësaj Konvente dhe nga protokollat e saj, krijohet Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut, në vijim referuar si “Gjykata”. Ajo funksionon në mënyrë të përhershme.

Neni 20

Numri i gjyqtarëve

Gjykata përbëhet nga një numër gjyqtarësh i barabartë me numrin e Palëve të Larta Kontraktuese.

Neni 21

Kriteret e ushtrimit të funksioneve

1. Gjyqtarët duhet të kenë karakter të lartë moral dhe të kenë kualifikimet e duhura për ushtrimin e funksioneve të larta gjyqësore ose të jenë juristë me aftësi të shquara.
2. Gjyqtarët janë anëtarë të Gjykatës me zotësi individuale.
3. Gjyqtarët, gjatë mandatit të tyre, nuk mund të ushtrojnë asnjë veprimtari të papajtueshme me kërkesat e pavarësisë, paanësisë ose angazhimit në veprimtarinë me kohë të plotë; çdo çështje që ka të bëjë me zbatimin e këtij paragrafi zgjidhet nga Gjykata.

Neni 22

Zgjedhja e gjyqtarëve

1. Gjyqtarët zgjidhen nga Asambleja Parlamentare për çdo Palë të Lartë Kontraktuese, me shumicën e votave të shprehura mbi bazën e një liste prej tre kandidatësh të emëruar nga Pala e Lartë Kontraktuese.

¹ Seksioni II i ri sipas dispozitave të protokollit nr.11 (ETS nr.155)

2. E njëjta procedurë ndiqet për plotësimin e Gjykatës në rast aderimi të Palëve të reja të Larta Kontraktuese dhe për zëvendësimin e vendeve të mbetura bosh.

Neni 23

Kohëzgjatja e mandatit

1. Gjyqtarët zgjidhen për një mandat gjashtëvjeçar. Ata mund të rizgjidhen. Megjithatë, mandatet e gjysmës së gjyqtarëve që dalin nga zgjedhja e parë mbarojnë pas tre vjetësh.

2. Gjyqtarët, të cilëve u mbaron mandati në përfundim të afatit fillestar prej tre vjetësh, caktohen me short nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës menjëherë pas zgjedhjes së tyre.

3. Për të siguruar, sa të jetë e mundur, rinovimin e mandateve të gjysmës së gjyqtarëve çdo tre vjet, Asambleja Parlamentare, para se të zhvillojë zgjedhje të mëpasme, mund të vendosë që mandati ose mandatet e një ose më shumë mandateve të gjyqtarëve që do të zgjidhen të jetë i ndryshëm nga gjashtë vjet, por jo më shumë se nëntë vjet dhe jo më pak se tre vjet.

4. Kur ka më shumë se një mandat dhe kur Asambleja Parlamentare zbaton paragrafin e mësipërm, ndarja e mandateve bëhet me short nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës, menjëherë pas zgjedhjes.

5. Gjyqtari i zgjedhur në vendin e një gjyqtari tjetër, të cilit nuk i ka mbaruar mandati, çon deri në fund mandatin e paraardhësit.

6. Mandati i gjyqtarëve mbaron, kur ata mbushin moshën 70 vjeç.

7. Gjyqtarët qëndrojnë në detyrë, deri kur zëvendësohen. Megjithatë, ata vazhdojnë të trajtojnë çështjet e marra në shqyrtim prej tyre.

Neni 24

Shkarkimi

Gjyqtari mund të hiqet nga detyra vetëm kur gjyqtarët e tjerë vendosin, me shumicë dy të tretash, se ai nuk u përgjigjet më kushteve të kërkuara.

Neni 25

Sekretaria dhe sekretarët ligjorë

Gjykata ka një sekretari, funksionet dhe organizimi i së cilës caktohen në rregulloren e Gjykatës. Gjykata asistohet nga sekretarët ligjorë.

Neni 26

Mbledhja plenare e Gjykatës

Gjykata, në mbledhje plenare:

a) zgjedh, për një afat prej tre vjetësh, kryetarin e saj dhe një ose dy zëvendëskryetarë, të cilët mund të rizgjidhen;

b) krijon Dhomat, për një afat të caktuar;

c) zgjedh Kryetarët e Dhomave të Gjykatës, të cilët mund të rizgjidhen;

d) miraton rregulloren e Gjykatës, dhe

e) zgjedh Sekretarin dhe një ose disa zëvendëssekretarë.

Neni 27

Komitetet, Dhomat dhe Dhoma e Madhe

1. Për shqyrtimin e çështjeve që i paraqiten, Gjykata gjykon në komitete prej tre gjyqtarësh, në

Dhoma prej shtatë gjyqtarësh dhe në një Dhomë të Madhe prej shtatëmbëdhjetë gjyqtarësh. Dhomat e Gjykatës do të ngrenë komitete për një periudhë kohe të caktuar.

2. Gjyqtari i zgjedhur në emër të një Shteti Palë në gjykim merr pjesë kryesisht në Dhomë dhe në Dhomën e Madhe, dhe në rast se nuk ka një gjyqtar ose ai nuk është në gjendje të marrë pjesë, Shteti Palë cakton një person që merr pjesë në cilësinë e gjyqtarit.

3. Në Dhomën e Madhe përfshihen gjithashtu Kryetari i Gjykatës, zëvendëskryetarët, kryetarët e Dhomave dhe gjyqtarë të tjerë të zgjedhur sipas rregullave të Gjykatës. Kur çështja i është kaluar Dhomës së Madhe në bazë të nenit 43, asnjë gjyqtar i Dhomës që ka dhënë vendimin nuk mund të marrë pjesë në të, me përjashtim të Kryetarit të Dhomës dhe gjyqtarit, që ka marrë pjesë në lidhje me Shtetin Palë të interesuar.

Neni 28

Deklarimi i papranueshmërisë nga komitetet

Një komitet, me votë unanime, mund ta deklarojë të papranueshme ose mund ta heqë nga lista e çështjeve një kërkesë individuale të paraqitur në bazë të nenit 34, kur një vendim i tillë mund të merret pa shqyrtim të mëtejshëm. Vendimi është përfundimtar.

Neni 29

Vendimet e Dhomave mbi pranueshmërinë dhe themelin

1. Në qoftë se nuk merret asnjë vendim sipas nenit 28, njëra nga Dhomat vendos mbi pranueshmërinë dhe themelin e kërkesave individuale të paraqitura në bazë të nenit 34.

2. Dhoma shprehet mbi pranueshmërinë dhe themelin e kërkesave ndërshtetërore, të paraqitura në bazë të nenit 33.

3. Vendimet mbi pranueshmërinë do të merren veçan, përveçse kur Gjykata vendos ndryshe në raste përjashtimore.

Neni 30

Heqja dorë nga juridiksioni në favor të Dhomës së Madhe

Në qoftë se një çështje në gjykim para një Dhome paraqet një problem serioz në lidhje me interpretimin e Konventës ose të protokolleve të saj, ose kur zgjidhja e një çështjeje mund të ketë një rezultat të papajtueshëm me një vendim të dhënë më parë nga Gjykata, Dhoma, në çdo kohë, para marrjes së vendimit, mund të heqë dorë nga juridiksioni i saj në favor të Dhomës së Madhe, me kusht që njëra nga palët e çështjes të mos ketë kundërshtime.

Neni 31

Kompetencat e Dhomës së Madhe

Dhoma e Madhe:

1. a) shprehet për kërkesat e paraqitura sipas nenit 33 ose nenit 34 kur njëra Dhomë ka hequr dorë nga juridiksioni sipas nenit 30 ose kur çështja i është kaluar asaj sipas nenit 43

b) shqyrton kërkesat për mendimet këshillimore të paraqitura në bazë të nenit 47.

Neni 32

Juridiksioni i Gjykatës

1. Juridiksioni i Gjykatës shtrihet mbi të gjitha çështjet, që lidhen me interpretimin dhe zbatimin e Konventës dhe të protokolleve që i referohen asaj siç parashikohen në nenet 33, 34 dhe 47.

2. Në rast mosmarrëveshjeje për juridiksionin, vendos Gjykata.

Neni 33

Çështjet ndërshtetërore

Çdo Palë e Lartë Kontraktuese mund t'i drejtohet Gjykatës për çdo shkelje të supozuar të dispozitave të Konventës ose të protokolleve të saj, nga një Palë tjetër e Lartë Kontraktuese.

Neni 34

Kërkesat individuale

Gjykatës mund t'i paraqiten kërkesa nga çdo person, organizëm joqeveritar ose grup individësh që pretendon se është viktimë e një shkelje prej njëres nga Palët e Larta Kontraktuese e të drejtave të parashtruara nga Konventa ose protokollet e saj. Palët e Larta Kontraktuese marrin përsipër të mos pengojnë në asnjë mënyrë ushtrimin efektiv të kësaj të drejte.

Neni 35

Kushtet e pranueshmërisë

1. Gjykata mund të marrë në shqyrtim çështjen vetëm pasi të jenë shterur mjetet e brendshme, sipas rregullave përgjithësisht të pranuarra të së drejtës ndërkombëtare dhe brenda një afati prej gjashtë muajsh nga data e marrjes së vendimit përfundimtar.

2. Gjykata nuk merr në shqyrtim asnjë kërkesë individuale të paraqitur sipas nenit 34, që:

a) është anonime; ose

b) është në thelb e njëjta me një çështje të shqyrtuar më parë nga Gjykata ose që i është nënshtruar një procedure tjetër për zgjidhje ose investigim ndërkombëtar dhe nuk përmban fakte të reja përkatëse

3. Gjykata deklaron të papranueshme çdo kërkesë individuale të paraqitur në zbatim të nenit 34, të cilën e konsideron të papajtueshme me dispozitat e Konventës ose të protokolleve të saj, haptazi të pabazuar, ose një shpërdorim të së drejtës për kërkesë.

4. Gjykata rrëzon çdo kërkesë që e konsideron të papranueshme në zbatim të këtij neni. Ajo mund ta bëjë këtë në çdo fazë të procedimit.

Neni 36

Ndërhyrja e palës së tretë

1. Në të gjitha çështjet para një Dhome ose Dhomës së Madhe, një Palë e Lartë Kontraktuese, ku kërkues është një nga shtetasit e tij, ka të drejtë të paraqesë komente me shkrim dhe të marrë pjesë në seanca.

2. Në interes të miradministrimit të drejtësisë, Kryetari i Gjykatës mund të ftojë çdo Palë të Lartë Kontraktuese, që nuk është palë në gjykim ose çdo person të interesuar, që nuk është kërkuesi, të paraqesë komente me shkrim ose të marrë pjesë në seanca.

Neni 37

Çregjistrimi i kërkesave

1. Në çdo fazë të procedimit, Gjykata mund të vendosë të heqë nga lista e çështjeve një kërkesë, kur rrethanat çojnë në përfundimin se:

a) kërkuesi nuk ka ndërmend ta vazhdojë çështjen; ose

b) çështja është zgjidhur; ose

c) për çdo arsye tjetër që, sipas Gjykatës, nuk justifikon vazhdimin e shqyrtimit të kërkesës.

Megjithatë, Gjykata vazhdon shqyrtimin e kërkesës kur këtë e kërkon respektimi i të drejtave të njeriut të garantuara nga Konventa dhe protokollet e saj.

2. Gjykata mund të vendosë rifutjen e një kërkesë në listën e çështjeve, kur e konsideron se rrethanat e justifikojnë këtë.

Neni 38

Shqyrtimi i çështjes dhe procedura e zgjidhjes me pajtim

1. Kur Gjykata deklaron të pranueshme një kërkesë, ajo:

a) vazhdon shqyrtimin e çështjes bashkë me përfaqësuesit e palëve dhe, kur është e nevojshme, ndërmerr një hetim, për kryerjen efektive të të cilit shtetet e interesuara duhet të sigurojnë të gjitha lehtësitë e nevojshme;

b) vihet në shërbim të të interesuarve me qëllim që të sigurojë një zgjidhje me pajtim të çështjes, mbi bazën e respektit për të drejtat e njeriut, siç përcaktohen nga Konventa dhe protokollet e saj.

2. Procedura e kryer sipas paragrafit 1.b është konfidenciale.

Neni 39

Gjetja e një zgjidhje me pajtim

Në rast se gjendet një zgjidhje me pajtim, Gjykata heq çështjen nga lista nëpërmjet një vendimi, i cili përmban një paraqitje të shkurtër të fakteve dhe zgjidhjen e arritur.

Neni 40

Seancat publike dhe e drejta për t'u njohur me dokumentet

1. Seancat janë publike, përveç rasteve kur Gjykata në rrethana përjashtimore vendos ndryshe

2. Dokumentet e depozituara në sekretari janë të hapura për publikun, përveç rasteve kur Kryetari i Gjykatës vendos ndryshe.

Neni 41

Shpërblimi i drejtë

Kur Gjykata konstaton se ka pasur një shkelje të Konventës ose të protokolleve të saj, dhe nëse e drejta e brendshme e Palës së Lartë Kontraktuese lejon të bëhet vetëm një ndreqje e pjeshme, Gjykata, kur është e nevojshme, i akordon shpërblim të drejtë palës së dëmtuar.

Neni 42

Vendimet e Dhomave

Vendimet e Dhomave bëhen përfundimtare sipas dispozitave të nenit 44, paragrafi 2.

Neni 43

Kalimi i çështjes Dhomës së Madhe

1. Brenda një afati prej tre muajsh nga data e vendimit të një Dhome, çdo palë në çështje, në raste përjashtimore, mund të kërkojë kalimin e saj Dhomës së Madhe.

2. Kërkesa pranohet nga një kolegji prej pesë gjyqtarësh të Dhomës së Madhe, në qoftë se çështja ngre një problem serioz që ka të bëjë me interpretimin ose zbatimin e Konventës ose të protokolleve të saj, ose një çështje serioze të një rëndësie të përgjithshme.

3. Kur kolegji e pranon kërkesën, Dhoma e Madhe shprehet për çështjen me vendim.

Neni 44

Vendimet përfundimtare

1. Vendimi i Dhomës së Madhe është përfundimtar.
2. Vendimi i një Dhome bëhet përfundimtar:
 - a) kur palët deklarojnë se nuk do të kërkojnë që çështja t'i kalojë Dhomës së Madhe; ose
 - b) tre muaj pas datës së vendimit kur nuk është kërkuar kalimi i çështjes në Dhomën e Madhe; ose
 - c) kur kolegji i Dhomës së Madhe rrëzon kërkesën për kalimin e çështjes, sipas nenit 43.
3. Vendimi përfundimtar botohet.

Neni 45

Arsyetimi i vendimeve

1. Vendimet përfundimtare, si dhe ato që deklarojnë pranueshmërinë ose papranueshmërinë e kërkesave, arsyetohen.
2. Në qoftë se vendimi nuk shpreh tërësisht ose pjesërisht mendimin unanim të gjyqtarëve, çdo gjyqtar ka të drejtë të japë një mendim të veçantë.

Neni 46

Fuqia detyruese dhe zbatimi i vendimeve

1. Palët e Larta Kontraktuese marrin përsipër t'u binden vendimeve përfundimtare të Gjykatës në çdo çështje ku ata janë palë.
2. Vendimi përfundimtar i Gjykatës i dërgohet Komitetit të Ministrave, i cili mbikëqyr zbatimin e tij.

Neni 47

Mendimet këshillimore

1. Gjykata, me kërkesë të Komitetit të Ministrave, mund të japë mendime këshillimore për çështje ligjore që lidhen me interpretimin e Konventës dhe të protokolleve të saj.
2. Opinione të tilla nuk trajtojnë asnjë çështje që lidhet me përmbajtjen dhe shtrirjen e të drejtave dhe lirive të përcaktuara në Seksionin e parë të Konventës dhe në protokollin e saj, ose me ndonjë çështje tjetër të cilën Gjykata ose Komiteti i Ministrave mund t'i duhet ta shqyrtojë si pasojë e ndonjë procedure të tillë, siç mund të përcaktohet në pajtim me Konventën.
3. Vendimi i Komitetit të Ministrave për t'i kërkuar Gjykatës mendime këshillimore merret me votën e shumicës së përfaqësuesve që kanë të drejtë të marrin pjesë në Komitet.

Neni 48

Juridiksioni këshillimor i Gjykatës

Gjykata vendos nëse kërkesa për mendim këshillimor që paraqitet nga Komiteti i Ministrave është në kompetencën e saj, siç përcaktohet në nenin 47.

Neni 49

Arsyetimi i mendimeve këshillimore

1. Mendimet këshillimore të Gjykatës arsyetohen.
2. Në qoftë se mendimi këshillimor nuk shpreh tërësisht ose pjesërisht opinionin e njëzëshëm të gjyqtarëve, çdo gjyqtar ka të drejtë të japë një mendim të veçantë.

3. Mendimet këshillimore të Gjykatës i komunikohen Komitetit të Ministrave.

Neni 50

Shpenzimet për Gjykatën

Shpenzimet për Gjykatën mbulohen nga Këshilli i Evropës.

Neni 51

Privilegjet dhe imunitetet e gjyqtarëve

Gjyqtarët, gjatë ushtrimit të funksioneve të tyre, gëzojnë privilegjet dhe imunitetet e parashikuara në nenin 40 të Statutit të Këshillit të Evropës dhe në marrëveshjet e lidhura në zbatim të këtij neni.

Seksioni III¹

Dispozita të ndryshme

Neni 52²

Hetimet e Sekretarit të Përgjithshëm

Çdo Palë e Lartë Kontraktuese, me kërkesë të Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, jep shpjegim mbi mënyrën se si e drejta e saj e brendshme siguron zbatimin efektiv të të gjitha dispozitave të Konventës.

Neni 53³

Mbrojtja e të drejtave ekzistuese të njeriut

Asnjë nga dispozitat e kësaj Konvente nuk duhet të interpretohet sikur kufizon ose cenon të drejtat e njeriut dhe liritë themelore që mund të sigurohen nga legjislacioni i çdo Pale të Lartë Kontraktuese ose nga çdo marrëveshje tjetër në të cilën kjo Palë e Lartë Kontraktuese është palë.

Neni 54⁴

Kompetencat e Komitetit të Ministrave

Asnjë dispozitë e kësaj Konvente nuk cenon kompetencat që Statuti i Këshillit të Evropës i jep Komitetit të Ministrave.

Neni 55⁵

Përjashtimi i mjeteve të tjera të zgjidhjes së mosmarrëveshjeve

Me përjashtim të ndonjë marrëveshjeje të veçantë, Palët e Larta Kontraktuese heqin dorë reciprokisht nga përfitimi prej traktateve, konventave ose deklaratave në fuqi ndërmjet tyre, për të zgjidhur me anë të ankimit, mosmarrëveshjet që rrjedhin nga interpretimi ose zbatimi i kësaj Konvente, në mënyra të ndryshme nga ato që parashikon Konventa në fjalë.

Neni 56¹

¹ Titulli i shtuar sipas dispozitave të protokollit nr. 1 (ETS nr. 155); nenet e këtij seksioni rinumërtohen sipas dispozitave të protokollit nr. 11 (ETS nr. 155)

² Titulli i shtuar sipas dispozitave të protokollit nr. 1 (ETS nr. 155)

³ Titulli i shtuar sipas dispozitave të protokollit nr. 1 (ETS nr. 155)

⁴ Titulli i shtuar sipas dispozitave të protokollit nr. 1 (ETS nr. 155)

⁵ Titulli i shtuar sipas dispozitave të protokollit nr. 1 (ETS nr. 155)

Zbatimi territorial

1. Çdo shtet, në momentin e ratifikimit ose në çdo moment tjetër të mëvonshëm, mund të deklarojë me njoftim drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës se kjo Konventë, në bazë të paragrafit 4 të këtij neni, do të zbatohet mbi të gjitha territoret ose mbi secilin nga territoret për marrëdhëniet ndërkombëtare të të cilëve është përgjegjës.

2. Konventa do të zbatohet për territorin ose territoret e caktuara në njoftim, tridhjetë ditë pas datës në të cilën Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do të ketë marrë njoftim.

3. Në territoret e lartpërmendura, dispozitat e kësaj Konvente do të zbatohen duke marrë parasysh nevojat vendore.

4. Çdo shtet, i cili ka bërë një deklaratë në përputhje me paragrafin e parë të këtij neni, në çdo rast të mëvonshëm, mund të deklarojë në emër të një ose më shumë territoreve të përmendur në këtë deklaratë, se pranon kompetencën e Gjykatës për shqyrtimin e kërkesave të individëve, të organizatave joqeveritare ose të grupeve të individëve të parashikuara në nenin 34 të kësaj Konvente.

Neni 57

Rezervat

1. Çdo shtet, në momentin e nënshkrimit të kësaj Konvente ose të depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, mund të formulojë ndonjë rezervë në lidhje me një dispozitë të veçantë të Konventës, në shkallën që një ligj në fuqi në atë kohë në territorin e tij nuk është në përputhje me këtë dispozitë. Sipas këtij neni, nuk lejohen rezervat me karakter të përgjithshëm.

2. Çdo rezervë e bërë në përputhje me këtë nen duhet të përmbajë një deklaratë të shkurtër të ligjit në fjalë.

Neni 58

Denoncimi

1. Një Palë e Lartë Kontraktuese mund të denoncojë këtë Konventë, vetëm pas kalimit të pesë vjetëve nga data e hyrjes së Konventës në fuqi për këtë palë dhe me një njoftim paraprak prej gjashtë muajsh drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, i cili informon Palët e tjera të Larta Kontraktuese.

2. Ky denoncim nuk mund të ketë si pasojë çlirimin e Palës së Lartë Kontraktuese në fjalë nga detyrimet e saj sipas kësaj Konvente lidhur me çdo akt që, po të përbëjë shkelje të këtyre detyrimeve, mund të jenë kryer nga ajo përpara datës në të cilën denoncimi hyn në fuqi.

3. Nën të njëjtat kushte që ndonjëra nga Palët e Larta Kontraktuese pushon së qenuri anëtare e Këshillit të Evropës, pushon gjithashtu së qenuri Palë në këtë Konventë.

4. Konventa mund të denoncohet në përputhje me dispozitat e paragrafëve të mëparshëm përsa i përket çdo territori për të cilin ajo ka qenë deklaruar të zbatohet në bazë të nenit 56.

Neni 59

Nënshkrimi dhe ratifikimi

1. Kjo Konventë është e hapur për nënshkrimin e anëtarëve të Këshillit të Evropës. Ajo duhet të ratifikohet. Ratifikimet depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

2. Kjo Konventë hyn në fuqi pas dorëzimit të dhjetë instrumenteve të ratifikimit.

¹ Tekst i amenduar sipas dispozitave të protokollit nr.11 (ETS nr.155)

3. Për çdo nënshkrues që do ta ratifikojë më vonë, Konventa do të hyjë në fuqi në datën e depozitimit të instrumentit të saj të ratifikimit.

4. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës njofton të gjithë anëtarët e Këshillit të Evropës për hyrjen në fuqi të Konventës, për emrat e Palëve të Larta Kontraktuese që e kanë ratifikuar, si dhe për depozitimin e mëvonshëm të çdo instrumenti ratifikimi.

Bërë në Romë, më 4 nëntor 1950, në frëngjisht dhe anglisht, të dy tekstet janë njëlloj autentike, në një kopje të vetme, e cila depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i dërgon kopje të njësuara me origjinalin secilit nënshkrues.

PROTOKOLL
I KONVENTËS PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT
DHE LIRIVE THEMELORE, AMENDUAR ME PROTOKOLLIN NR. 11

Paris, 20. III. 1952

Titujt e neneve të shtuar dhe teksti i amenduar sipas dispozitave të protokollit nr. 11 (ETS nr. 155), që prej hyrjes së tij në fuqi më 1 nëntor 1998.

Qeveritë nënshkruese, anëtare të Këshillit të Evropës,

Të vendosura që të marrin masa për të siguruar zbatimin kolektiv të disa të drejtave dhe lirive të tjera nga ato të përfshira në seksionin I të Konventës për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe të lirive themelore, të nënshkruar në Romë, më 4 nëntor 1950 (në vijim e referuar si “Konventa”), kanë rënë dakord si më poshtë:

Neni 1

Mbrojtja e pronës

Çdo person fizik ose juridik ka të drejtën e gëzimit paqësor të pasurisë e tij. Askush nuk mund të privohet nga prona e tij, përveçse për arsye të interesit publik dhe në kushtet e parashikuara nga ligji dhe nga parimet e përgjithshme të së drejtës ndërkombëtare.

Megjithatë, dispozitat e mëparshme nuk cenojnë të drejtën e shteteve për të zbatuar ligje, që ato i çmojnë të nevojshme për të rregulluar përdorimin e pasurive në përputhje me interesin e përgjithshëm ose për të siguruar pagimin e taksave ose të kontributeve ose të gjobave të tjera,.

Neni 2

E drejta për arsimim

Askujt nuk mund t’i mohohet e drejta për arsimim. Shteti, në ushtrimin e funksioneve që merr përsipër në fushën e edukimit dhe të arsimit, respekton të drejtën e prindërve për të siguruar këtë edukim dhe arsim në përputhje me bindjet e tyre fetare dhe filozofike.

Neni 3

E drejta për zgjedhje të lira

Palët e Lartë Kontraktuese marrin përsipër të organizojnë në intervale të arsyeshme kohore, zgjedhje të lira me votim të fshehtë, në kushte që sigurojnë shprehjen e lirë të mendimit të popullit për zgjedhjen e organit ligjvënës.

Neni 4¹

Zbatimi territorial

Çdo Palë e Lartë Kontraktuese, në momentin e nënshkrimit ose të ratifikimit të këtij protokollit ose në çdo moment tjetër të mëvonshëm, mund t’i komunikojë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës një deklaratë, ku cakton masën në të cilën ajo merr përsipër të zbatojë dispozitat e këtij protokollit në territoret e përmendura në deklaratën në fjalë, marrëdhëniet ndërkombëtare të të cilave ajo siguron.

Çdo Palë e Lartë Kontraktuese që ka komunikuar një deklaratë në bazë të paragrafit të mësipërm, mund të komunikojë herë pas here një deklaratë të mëtejshme që ndryshon

¹ Teksti i amenduar sipas dispozitave të protokollit nr.11 (ETS nr.155)

përmbajtjen e çdo deklaratë të mëparshme ose që i jep fund zbatimit të dispozitave të këtij protokoll mbi çdo territor.

Një deklaratë e bërë në përputhje me këtë nen, do të konsiderohet të jetë bërë në përputhje me paragrafin (1) të nenit 56 të Konventës.

Neni 5

Marrëdhënia me Konventën

Palët e Larta Kontraktuese do t'i konsiderojnë nenet 1, 2, 3 dhe 4 të këtij protokoll si nene shtesë të Konventës dhe për pasojë do të zbatohen të gjitha dispozitat e Konventës.

Neni 6

Nënshkrimi dhe ratifikimi

Ky protokoll do të jetë i hapur për nënshkrim për anëtarët e Këshillit të Evropës, nënshkrues të Konventës; ai do të ratifikohet njëkohësisht me Konventën ose pas ratifikimit të saj. Ai do të hyjë në fuqi pas depozitimit të dhjetë instrumenteve të ratifikimit. Për çdo nënshkrues që do ta ratifikojë më vonë, protokoll do të hyjë në fuqi në datën e depozitimit të instrumentit të ratifikimit.

Instrumentet e ratifikimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, i cili do t'u bëjë të njohur të gjithë Anëtarëve emrat e atyre që e kanë ratifikuar.

Bërë në Paris, më 20 mars 1952, në frëngjisht dhe anglisht, të dy tekstet janë njëloj autentikë, në një kopje të vetme, e cila depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i dërgon kopje të njësuara me origjinalin secilës Qeveri Nënshkruese.

PROTOKOLLI NR. 2
I KONVENTËS SË TË DREJTAVE TË NJERIUT DHE LIRIVE THEMELORE, QË
I ATRIBUON GJYKATËS EVROPIANE TË TË DREJTAVE TË NJERIUT
KOMPETENCËN PËR TË DHËNË MENDIME KONSULTATIVE

Strasbourg, 6.V.1963

Protokoll nr. 2 (ETS nr. 44) ka qenë një pjesë përbërëse e Konventës që nga data e hyrjes së saj në fuqi, më 21 shtator 1970. Megjithatë, të gjitha dispozitat e ndryshuara ose të shtuara nga ky protokoll janë zëvendësuar nga protokoll nr. 11 (ETS nr. 155) që nga data e hyrjes së saj në fuqi, më 1 nëntor 1998.

Shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruar të këtij protokollit,

Duke marrë parasysh dispozitat e Konventës së Mbrojtjes së të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, nënshkruar në Romë më 4 nëntor 1950 (e quajtur më pas “Konventa”) dhe, kryesisht Nenin 19 që parashikon krijimin, ndër organe të tjera, të një Gjykate Evropiane të të Drejtave të Njeriut (e quajtur më pas si “Gjykata”);

Duke e konsideruar të përshtatshme që t’i akordohet Gjykatës kompetenca për të dhënë, në disa kushte, mendime konsultative,

kanë rënë dakord për sa vijon:

Neni 1

1. Gjykata mund, me kërkesën e Komitetit të Ministrave, të japë mendime konsultative për çështje juridike lidhur me interpretimin e Konventës dhe të protokolleve të saj.

2. Këto mendime nuk shqyrtojnë çështje të lidhura me përmbajtjen ose shtrirjen e të drejtave apo të lirive të përcaktuara në titullin 1 të Konventës dhe të protokollit të saj, ose me çështje të tjera që mund t’i paraqiten për shqyrtim Komisionit, Gjykatës apo Komitetit të Ministrave si pasojë e çdo procedure të tillë siç mund të krijohet në përputhje me Konventën.

3. Vendimet e Komitetit të Ministrave për të kërkuar një mendim konsultativ të Gjykatës merren me një shumicë votash prej dy të tretave të përfaqësuesve që kanë të drejtë të marrin pjesë në Komitet.

Neni 2

Gjykata vendos nëse kërkesa për një mendim konsultativ e paraqitur nga Komiteti i Ministrave hyn në kompetencën e tij konsultative siç përcaktohet nga neni 1 i këtij protokollit.

Neni 3

1. Për shqyrtimin e kërkesave për një mendim konsultativ, Gjykata mbledhet në seancë plenare.
2. Mendimet konsultative të Gjykatës duhet të arsyetohen.
3. Në qoftë se mendimi nuk shpreh krejtësisht ose pjesërisht mendimin unanimit të gjykatësve, çdo gjykatës ka të drejtë të japë një mendim individual.
4. Mendimet konsultative të Gjykatës i komunikohen Komitetit të Ministrave.

Neni 4

Në zgjerim të kompetencave që i jep nenit 55 i Konventës dhe në përshtatje me qëllimet e këtij protokollit, Gjykata, nëse e gjykon të nevojshme, mund të vendosë rregulloren e saj dhe të përcaktojë procedurën që do të ndjekë.

Neni 5

1. Ky protokoll i paraqitet për nënshkrim shteteve anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkrues të Konventës, të cilët mund të bëhen Palë me anë të:

- a) nënshkrimit pa rezerva në lidhje me ratifikimin ose pranimin;
- b) nënshkrimit me rezerva në lidhje me ratifikimin ose pranimin, pasuar nga ratifikimi ose pranimi.

Instrumentet e ratifikimit ose të pranimit do të depozitohen pranë Sekretariatit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

2. Ky protokoll do të hyjë në fuqi sapo të gjithë Shtetet Palë të Konventës do të bëhen Palë të protokollit, në përputhje me dispozitat e paragrafit 1 të këtij neni.

3. Nga data e hyrjes në fuqi të këtij protokollit, nenet 1 deri 4 do të konsiderohen si pjesë përbërëse të Konventës.

4. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do të njoftojë shtetet anëtare të Këshillit për:

- a) çdo nënshkrim pa rezerva në lidhje me ratifikimin ose pranimin;
- b) çdo nënshkrim me rezerva në lidhje me ratifikimin ose pranimin;
- c) depozitimin e çdo instrumenti ratifikimi ose pranimi;
- d) datën e hyrjes në fuqi të këtij protokollit në përputhje me paragrafin 2 të këtij neni.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit, rregullisht të autorizuar për këtë, kanë nënshkruar këtë protokoll.

Bërë në Strasburg, më 6 maj 1963, në anglisht dhe frëngjisht, ku të dy tekstet janë njëloj autentike, në një kopje të vetme që do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm do t'u dërgojë kopje të njësuara me origjinalin secilit shtet nënshkrues.

PROTOKOLLI NR. 3
I KONVENTËS PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT DHE LIRIVE
THEMELORE, QË NDRYSHON NENET 29, 30 DHE 34 TË KONVENTËS

Strasburg, 6.V.1963

Teksti original i Konventës është ndryshuar sipas tekstit të protokollit nr. 3 (ETS nr. 45) që ka hyrë në fuqi më 21 shtator 1970. Të gjitha dispozitat që ishin ndryshuar ose shtuar me këtë protokoll janë zëvendësuar me protokollin nr. 11 (ETS nr. 155), që nga data e hyrjes së tij në fuqi, 1 nëntor 1998.

Shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruese të këtij protokoll;

Duke konsideruar që është e këshillueshme të ndryshohen disa dispozita të Konventës për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore të nënshkruar në Romë më 4 nëntor 1950 (këtu quhet “Konventa”) në lidhje me procedurën e Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, kanë rënë dakord si më poshtë:

Neni 1

1. Neni 29 i Konventës shfuqizohet.
2. Dispozita e mëposhtme futet në Konventë:

“Neni 29

Pas pranimit të një peticioni të paraqitur sipas nenit 25, Komisioni mund të vendosë unanimisht ta refuzojë kërkesën, nëse gjatë shqyrtimit të saj ai vëren që është konstatuar ekzistenca e një prej shkaqeve për mospranimin të parashikuar në nenin 27.

Në një rast të tillë, vendimi u komunikohet Palëve.”

Neni 2

Në nenin 30 të Konventës, fjala “Nënkomision” zëvendësohet nga fjala “Komision”.

Neni 3

1. Në fillim të nenit 34 të Konventës, shtohet sa më poshtë:

“Në pajtim me dispozitat e nenit 29”

2. Në fund të të njëjtit nen, fjalia “Nënkomisioni i merr vendimet me një shumicë të anëtarëve të tij” shfuqizohet.

Neni 4

1. Ky protokoll është i hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Evropës nënshkruese të Konventës, që mund të bëhen palë të tij nëpërmjet:

- a) nënshkrimit pa rezervën e ratifikimit, ose pranimit, ose
- b) nënshkrimit me rezervën e ratifikimit apo pranimit, të pasuar nga ratifikimi ose pranimi.

Instrumentet e ratifikimit ose pranimit depozitohen tek Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës.

2. Ky protokoll hyn në fuqi pasi të gjithë shtetet palë në Konventë të jenë bërë Palë në protokoll, në pajtim me dispozitat e paragrafit 1 të këtij neni.

3. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës njofton shtetet anëtare të Këshillit për:

- a) çdo nënshkrim pa rezervën e ratifikimit ose pranimit;
- b) çdo nënshkrim me rezervën e ratifikimit ose pranimit;

c) depozitimin e çdo instrumenti ratifikimi ose pranimi;

d) datën e hyrjes në fuqi të këtij protokollit në pajtim me paragrafin 2 të këtij neni.

Si dëshmi të kësaj, të nënshkruarit, duke qenë rregullisht të autorizuar, kanë nënshkruar këtë protokoll.

Bërë në Strasburg, më 6 maj 1963 në anglisht dhe frëngjisht, ku të dy tekstet janë njëllor autentikë, në një kopje të vetme që depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës i dërgon kopje të njësuara me origjinalin secilit Shteti nënshkrues.

PROTOKOLLI NR. 4
I KONVENTËS SË MBROJTJES SË TË DREJTAVE TË NJERIUT DHE TË
LIRIVE THEMELORE, I CILI SIGURON DISA TË DREJTA DHE LIRI TË TJERA
NGA ATO QË PËRFSHIHEN TASHMË NË KONVENTËN DHE NË
PROTOKOLLIN E PARË TË KONVENTËS AMENDUAR
ME PROTOKOLLIN NR. 11

Strasburg, 16. IX. 1963

Qeveritë nënshkruese, anëtare të Këshillit të Evropës,

Të vendosura që të marrin masat e përshtatshme për të siguruar zbatimin e përbashkët të të drejtave dhe lirive, të tjera nga ato që përfshihen tashmë në pjesën 1 të Konventës së mbrojtjes së të drejtave të njeriut dhe të lirive themelore, të nënshkruar në Romë, më 4 nëntor 1950 (e quajtur më poshtë “Konventa”) dhe nenet 1 deri 3 të protokollit të parë të Konventës, të nënshkruar në Paris më 20 mars 1952,

kanë rënë dakord për sa vijon:

Neni 1

Ndalimi i burgimit për borxhe

Askujt nuk mund t’i hiqet liria për arsyen e thjeshtë, se nuk është në gjendje të përmbushë një detyrim kontraktor.

Neni 2

Liria e lëvizjes

1. Kushdo që ndodhet në mënyrë të ligjshme në territorin e një shteti ka të drejtë, brenda këtij territori, të lëvizë lirisht në të dhe të zgjedhë lirisht vendbanimin e tij.

2. Çdo person është i lirë të largohet nga çdo vend, duke përfshirë të tijin.

3. Ushtrimi i këtyre të drejtave nuk mund të bëhet objekt i kufizimeve të tjera nga ato të parashikuara në ligj dhe të domosdoshme në një shoqëri demokratike për sigurimin kombëtar ose sigurinë publike, ruajtjen e rendit publik, parandalimin e veprave penale, mbrojtjen e shëndetit apo të moralit, ose mbrojtjen e të drejtave dhe të lirive të tjerëve.

4. Të drejtat e parashtruara në paragrafin 1, në disa fusha të caktuara, mund t’u nënshtrohen disa kufizimeve të vendosura në përputhje me ligjin dhe të justifikuara nga interesi publik në një shoqëri demokratike.

Neni 3

Ndalimi i dëbimit të shtetasve

1. Askush nuk mund të dëbohet, me anë të një mase individuale ose kolektive, nga territori i shtetit, shtetas i të cilit ai është.

2. Askujt nuk mund t’i hiqet e drejta për të hyrë në territorin e shtetit, shtetas i të cilit ai është.

Neni 4

Ndalimi i dëbimit kolektiv të të huajve

Dëbimi kolektiv i të huajve është i ndaluar.

Neni 5 **Zbatimi territorial**

1. Çdo Palë e Lartë Kontraktuese, në çastin e nënshkrimit ose të ratifikimit të këtij protokollit ose në çdo çast tjetër të mëvonshëm, mund t'i komunikojë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës një deklaratë, ku përcakton masën në të cilën ajo merr përsipër të zbatojë dispozitat e këtij protokollit në territoret e përmendura në deklaratën në fjalë, marrëdhëniet ndërkombëtare të të cilave ajo siguron.

2. Çdo Palë e Lartë Kontraktuese që ka komunikuar një deklaratë në bazë të paragrafit të mësipërm, herë pas here, mund të komunikojë një deklaratë të re që ndryshon termat e çdo deklarate të mëparshme ose që i jep fund zbatimit të dispozitave të këtij protokollit mbi një territor çfarëdo.

3. Një deklaratë e bërë në përputhje me këtë nen do të konsiderohet e bërë në përputhje me paragrafin 1 të nenit 56 të Konventës.

4. Territori i çdo shteti për të cilin gjen zbatim ky protokoll, në bazë të ratifikimit ose të pranimit të tij nga shteti në fjalë dhe secili nga territoret për të cilin ky protokoll gjen zbatim, në bazë të një deklarate të nënshkruar nga shteti në fjalë sipas këtij neni, do të konsiderohen si territore më vete në vështrim të referencave që u bëhet territorit të një shteti në nenet 2 dhe 3.

5. Çdo shtet, që ka bërë një deklaratë në përputhje me paragrafin 1 apo 2 të këtij neni, në çdo çast të mëvonshëm, mund të deklarojë në emër të një ose më shumë territore të parashikuara në këtë deklaratë, se pranon kompetencën e Gjykatës për shqyrtimin e kërkesave të personave fizikë, të organizmave joqeveritare ose të grupeve të individëve, siç parashikohet në nenin 34 të Konventës, në lidhje me të gjitha ose nenet 1 deri 4 të këtij protokollit.

Neni 6 **Marrëdhëniet me Konventën**

Palët e Larta Kontraktuese do t'i konsiderojnë nenet 1 deri 5 të këtij protokollit si nene shtesë të Konventës dhe për pasojë të gjitha dispozitat e Konventës do të zbatohen në lidhje me to.

Neni 7 **Nënshkrimi dhe ratifikimi**

1. Ky protokoll u paraqitet për nënshkrim anëtarëve të Këshillit të Evropës, nënshkrues të Konventës; ai do të ratifikohet njëkohësisht me Konventën ose pas ratifikimit të Konventës. Ai do të hyjë në fuqi pas depozitimit të dhjetë instrumenteve të ratifikimit. Për çdo nënshkrues që do ta ratifikojë më vonë, protokollit do të hyjë në fuqi në datën e depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit.

2. Instrumentet e ratifikimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, i cili do të informojë të gjithë Anëtarët për emrat e atyre që e kanë ratifikuar.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit, rregullisht të autorizuar për këtë qëllim, kanë nënshkruar këtë protokoll.

Bërë në Strasburg, më 16 shtator 1963, në anglisht dhe frëngjisht, të dy tekstet janë njëllor autentikë, në një kopje të vetme, e cila depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i dërgon kopje të njësuara me origjinalin secilit shtet nënshkrues.

PROTOKOLLI NR. 5
I KONVENTËS PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT
DHE LIRIVE THEMELORE, QË NDRYSHON NENET 22 DHE 40 TË
KONVENTËS

Strasbourg, 20.I.1966

Teksti original i Konventës është ndryshuar sipas tekstit të protokollit nr. 5 (ETS nr. 45) që ka hyrë në fuqi më 21 shtator 1970. Të gjitha dispozitat që ishin ndryshuar ose shtuar me këtë protokoll janë zëvendësuar me protokollin nr. 11 (ETS nr. 155), që nga data e hyrjes së tij në fuqi, 1 nëntor 1998.

Qeveritë nënshkruese, duke qenë anëtare të Këshillit të Evropës;

Duke konsideruar që disa vështirësi kanë dalë gjatë zbatimit të dispozitave të neneve 22 dhe 40 të Konventës për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore të nënshkruar në Romë më 4 nëntor 1950 (këtu quhet “Konventa”) në lidhje me kohëzgjatjen e mandatit të anëtarëve të Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut (këtu të quajtur “Komisioni”) dhe Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (këtu quhet “Gjykata”);

Duke konsideruar që është e dëshirueshme në masën që është e mundur një zgjedhje në çdo tre vjet e gjysmës së anëtarëve të Komisionit dhe të një të tretës së anëtarëve të Gjykatës;

Duke konsideruar se është e dëshirueshme të ndryshohen dispozita të caktuara të Konventës; kanë ranë dakord si më poshtë:

Neni 1

Në nenin 22 të Konventës, dy paragrafët e mëposhtëm shtohen pas paragrafit 2:

“3. Për të siguruar që gjysma e anëtarëve të Komisionit të rinovohet çdo tre vjet, Komiteti i Ministrave mund të vendosë para vazhdimit me zgjedhjen pasuese, që mandati ose mandatet e një ose më shumë anëtarëve që do të zgjidhen të jenë për një periudhë të ndryshme nga gjashtë vjet, por jo më shumë se nëntë dhe jo më pak se tre vjet.

4. Në rastet kur bëhet fjalë për më shumë se një mandat dhe Komiteti i Ministrave zbaton paragrafin e mësipërm, caktimi i mandateve realizohet duke u tërhequr shorti nga Sekretari i Përgjithshëm, menjëherë pas zgjedhjes.”.

Neni 2

Në nenin 22 të Konventës, ish-paragrafët 3 dhe 4 bëhen përkatësisht paragrafët 5 dhe 6.

Neni 3

Në nenin 40 të Konventës, dy paragrafët e mëposhtëm shtohen pas paragrafit 2:

“3. Me qëllim që të sigurohet që, në masën që është e mundur, një e treta e anëtarësisë së Gjykatës të rinovohet çdo tre vjet, Asambleja Konsultative mund të vendosë, para vazhdimit me zgjedhjen pasuese, që mandati ose mandatet e një ose më shumë anëtarëve që do të zgjidhen të jenë për një periudhë të ndryshme nga nëntë vjet, por jo më shumë se dymbëdhjetë dhe jo më pak se gjashtë

4. Në rastet kur bëhet fjalë për më shumë se një mandat dhe Asambleja Konsultative zbaton paragrafin e mësipërm, caktimi i mandateve realizohet nëpërmjet heqjes së shortit nga Sekretari i Përgjithshëm menjëherë pas zgjedhjes.”.

Neni 4

Në nenin 40 të Konventës, ish-paragrafët 3 dhe 4 bëhen përkatësisht paragrafët 5 dhe 6.

Neni 5

1. Ky protokoll është i hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Evropës nënshkruese të Konventës, që mund të bëhen Palë të tij nëpërmjet:

- a) nënshkrimit pa rezervën e ratifikimit, ose pranimi, ose
- b) nënshkrimit me rezervën e ratifikimit apo pranimi, të pasuar nga ratifikimi ose pranimi.

Instrumentet e ratifikimit ose pranimi depozitohen tek Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës.

2. Ky protokoll hyn në fuqi pasi të gjithë Shtetet Palë në Konventë të jenë bërë Palë në protokoll, në pajtim me dispozitat e paragrafit 1 të këtij neni.

3. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës njofton anëtarët e Këshillit për:

- a) çdo nënshkrim pa rezervën e ratifikimit ose pranimi;
- b) çdo nënshkrim me rezervën e ratifikimit ose pranimi;
- c) depozitimin e çdo instrumenti ratifikimi ose pranimi;
- d) datën e hyrjes në fuqi të këtij protokoll në pajtim me paragrafin 2 të këtij neni.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit, duke qenë rregullisht të autorizuar, kanë nënshkruar këtë protokoll.

Bërë në Strasburg, më 20 janar 1966, në anglisht dhe frëngjisht, ku të dy tekstet janë njëlloj autentike, në një kopje të vetme që depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës i dërgon kopje të njësuara me origjinalin secilës qeveri nënshkruese.

PROTOKOLLI NR. 6
I KONVENTËS PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT DHE
LIRIVE THEMELORE NË LIDHJE ME HEQJEN E DËNIMIT ME VDEKJE,
AMENDUAR ME PROTOKOLLIN NR.11

Strasbourg, 28. IV. 1983

Titujt e neneve të shtuar dhe teksti i amenduar sipas dispozitave të protokollit nr. 11 (ETS nr. 155), që prej hyrjes së tij në fuqi më 1 nëntor 1998.

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës, nënshkruese të këtij protokollit të Konventës së Mbrojtjes së të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, të nënshkruar në Romë, më 4 nëntor 1950 (në vijim referuar si “Konventa”),

Duke marrë parasysh se zhvillimet e ndodhura në shumë shtete anëtare të Këshillit të Evropës tregojnë një prirje të përgjithshme në favor të heqjes së dënimit me vdekje, kanë rënë dakord si më poshtë:

Neni 1

Heqja e dënimit me vdekje

Dënimi me vdekje hiqet. Askush nuk mund të dënohet me një dënim të tillë, as të ekzekutohet.

Neni 2

Dënimi me vdekje në kohë lufte

Një shtet mund të parashikojë në legjislacionin e tij dënimin me vdekje për akte të kryera në kohë lufte ose rreziku shumë të afërt të luftës; një dënim i tillë do të zbatohet vetëm në rastet e parashikuara nga ky legjislacion dhe në përputhje me dispozitat e tij. Ky shtet do t'i komunikojë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës dispozitat përkatëse të legjislacionit në fjalë.

Neni 3

Ndalimi i derogimeve

Asnjë derogim nuk lejohet në lidhje me dispozitat e këtij protokollit në bazë të nenit 15 të Konventës.

Neni 4¹

Ndalimi i rezervave

Asnjë rezervë nuk pranohet në lidhje me dispozitat e këtij protokollit në bazë të nenit 57 të Konventës.

Neni 5

Zbatimi territorial

1. Çdo shtet, në momentin e nënshkrimit ose të dorëzimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit ose miratimit, mund të caktojë territorin ose territoret në lidhje me të cilët do të gjejë zbatim ky protokoll.

2. Çdo shtet, në çdo kohë të mëpasme mund ta shtrijë zbatimin e këtij protokollit në lidhje me çdo territor tjetër të përcaktuar në një deklaratë drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Protokollit do të hyjë në fuqi në lidhje me këtë territor ditën e parë të muajit që do të pasojë datën e marrjes së deklaratës nga Sekretari i Përgjithshëm.

¹ Teksti i amenduar sipas dispozitave të protokollit nr.11 (ETS nr.155)

3. Çdo deklaratë e bërë në bazë të dy paragrafëve të mësipërm do të mund të tërhiqet, në lidhje me çdo territor të caktuar në atë deklaratë, me një njoftim drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm. Tërheqja do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason datën e marrjes së njoftimit nga ana e Sekretarit të Përgjithshëm.

Neni 6

Marrëdhëniet me Konventën

Shtetet Palë do t'i konsiderojnë nenet 1 deri 5 të këtij protokoll si nene shtesë të Konventës dhe për pasojë do të zbatohen të gjitha dispozitat e Konventës.

Neni 7

Nënshkrimi dhe ratifikimi

Ky protokoll është i hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruese të Konventës. Ai do t'i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit. Një shtet anëtar i Këshillit të Evropës nuk mund ta ratifikojë, pranojë ose miratojë këtë protokoll pa ratifikuar paraprakisht ose njëkohësisht Konventën. Instrumentet e ratifikimit, të pranimit ose të miratimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

Neni 8

Hyrja në fuqi

1. Ky protokoll do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason datën në të cilën pesë shtete anëtare të Këshillit të Evropës do të kenë shprehur pëlqimin e tyre për t'u lidhur me protokollin, sipas dispozitave të nenit 7.

2. Për çdo shtet anëtar që do të shprehë më vonë pëlqimin e tij për t'u lidhur me protokollin, ky do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason datën e depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit ose miratimit.

Neni 9

Funksionet e depozitarit

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do t'i njoftojë shtetet anëtare të Këshillit:

- a) për çdo nënshkrim;
- b) për dorëzimin e çdo instrumenti ratifikimi, pranimi ose miratimi;
- c) për çdo datë të hyrjes në fuqi të këtij protokoll sipas neneve 5 dhe 8;
- d) për çdo akt, njoftim ose komunikim tjetër lidhur me këtë protokoll.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit, të autorizuar rregullisht për këtë qëllim, nënshkruajnë këtë protokoll.

Bërë në Strasburg, më 28 prill 1983, në anglisht dhe frëngjisht, të dy tekstet janë njëloj autentike, në një kopje të vetme, e cila depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës i dërgon kopje të njësuara me origjinalin secilit shtet anëtar të Këshillit të Evropës.

PROTOKOLLI NR. 7
I KONVENTËS PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT DHE
LIRIVE THEMELORE, AMENDUAR ME PROTOKOLLIN NR.11

Strasburg, 22. XI. 1984

Titujt e neneve të shtuar dhe teksti i amenduar sipas dispozitave të protokollit nr. 11 (ETS nr. 155), që prej hyrjes së tij në fuqi më 1 nëntor 1998

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës, nënshkruese të këtij protokollit,

Të vendosura që të marrin masat e përshtatshme për të siguruar garancinë kolektive të disa të drejtave dhe lirive nga Konventa për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe të lirive themelore, të nënshkruar në Romë, më 4 nëntor 1950 (në vijim e referuar si “Konventa”),

Kanë rënë dakord si më poshtë:

Neni 1

Garancitë procedurale në lidhje me dëbimin e të huajve

1. Një i huaj me qëndrim të rregullt në territorin e një shteti nuk mund të dëbohet, veçse në zbatim të një vendimi të marrë në përputhje me ligjin dhe duhet të ketë mundësi:

- a) të parashtrijë arsyet kundër dëbimit të tij;
- b) të kërkojë shqyrtimin e çështjes së tij;
- c) të përfaqësohet për këto qëllime përpara autoritetit kompetent ose një ose disa persona të caktuar nga ky autoritet.

2. Një i huaj mund të dëbohet përpara ushtrimit të të drejtave të renditura në paragrafin “1.a”, “b” dhe “c” të këtij neni, kur ky dëbim është i domosdoshëm në interes të rendit publik ose është bërë për arsye të sigurisë kombëtare.

Neni 2

E drejta e apelit në çështjet penale

1. Çdo person i shpallur fajtor për një vepër penale nga një gjykatë ka të drejtë të paraqesë për shqyrtim përpara një gjykate më të lartë deklarimin e fajësisë ose dënimit. Ushtrimi i kësaj të drejte, duke përfshirë shkaqet për të cilat ajo mund të ushtrohet, përcaktohet me ligj.

2. Nga kjo e drejtë mund të ketë përjashtime për vepra të lehta penale, siç përcaktohen me ligj, ose kur i interesuari ka qenë gjykuar në shkallë të parë nga gjykata më e lartë, ose shpallur fajtor dhe dënuar në vijim të një apeli kundër pafajësisë së tij.

Neni 3

Kompensimi për dënimin e padrejtë

Kur një person është dënuar për një vepër penale me vendim të formës së prerë dhe kur ky dënim është anuluar më vonë, ose në rast faljeje, për shkak të një fakti të ri ose të zbuluar rishtazi që provon një gabim gjyqësor, personi që ka pësuar ndëshkimin për arsye të këtij dënimi, zhdëmtohet sipas ligjit ose praktikës në fuqi në shtetin në fjalë, me përjashtim të rastit kur është provuar se moszbulimi në kohën e duhur i faktit të panjohur është shkaktuar tërësisht ose pjesërisht prej personit në fjalë.

Neni 4

E drejta për të mos u gjykuar ose dënuar dy herë

1. Askush nuk mund të ndiqet ose të dënohet penalisht nga juridiksioni i të njëjtit shtet për një veprë për të cilën ai më parë ka qenë shpallur i pafajshëm ose dënuar me një vendim gjyqësor të formës së prerë, në përputhje me ligjin dhe procedurën penale të atij shteti.

2. Dispozitat e paragrafit të mësipërm nuk pengojnë rihapjen e procesit, në përputhje me ligjin dhe procedurën penale të shtetit të interesuar, në rast se fakte të reja ose të zbuluara rishtazi, ose një mangësi themelore në procedimet e mëparshme janë të një natyre të tillë që mund të cenojnë vendimin e dhënë.

3. Asnjë derogim nuk lejohet për këtë nen në përputhje me nenin 15 të Konventës.

Neni 5

Barazia ndërmjet bashkëshortëve

Bashkëshortët gëzojnë barazinë e të drejtave dhe të përgjegjësive me karakter civil midis tyre, si dhe në marrëdhëniet me fëmijët e tyre, në lidhje me martesën, gjatë martesës dhe gjatë zgjidhjes së saj. Ky nen nuk i pengon shtetet që të marrin masat e nevojshme në interes të fëmijëve.

Neni 6

Zbatimi territorial

1. Çdo shtet, në momentin e nënshkrimit ose të dorëzimit të instrumentit të tij të ratifikimit, të pranimit ose të miratimit, mund të caktojë territorin ose territoret në të cilët do të gjejë zbatim ky protokoll, duke përcaktuar masën në të cilën ai merr përsipër të zbatojë dispozitat e këtij protokollit në këtë ose këto territore.

2. Çdo shtet, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, mund ta shtrijë zbatimin e këtij protokollit në lidhje me çdo territor tjetër të specifikuar në deklaratë. Në lidhje me këtë territor, protokollit hyn në fuqi ditën e parë të muajit që pason kalimin e një periudhe prej dy muajsh nga data e marrjes së deklaratës nga ana e Sekretarit të Përgjithshëm.

3. Çdo deklaratë e bërë në bazë të dy paragrafëve të mësipërm mund të tërhiqet ose të ndryshohet, në lidhje me çdo territor të caktuar në atë deklaratë, me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm. Tërheqja ose ndryshimi hyn në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe prej dy muajsh pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

4. ¹ Një deklaratë e bërë në përputhje me këtë nen do të konsiderohet e bërë në përputhje me paragrafin 1 të nenit 56 të Konventës.

5. Territori i çdo shteti për të cilin gjen zbatim ky protokoll në bazë të ratifikimit, pranimit ose miratimit të tij nga shteti në fjalë dhe secili nga territoret për të cilin ky protokoll gjen zbatim në bazë të një deklarate të nënshkruar nga shteti në fjalë në përputhje me këtë nen, mund të konsiderohen si territore më vete duke marrë parasysh referimin që i bëhet territoreve të një shteti në nenin 1.

6. ² Çdo shtet që ka bërë deklaratë sipas paragrafit 1 ose 2 të këtij neni, në çdo kohë të mëpasme, mund të deklarojë në lidhje me një ose më shumë territore të parashikuara në këtë deklaratë, se pranon kompetencën e Gjykatës për shqyrtimin e kërkesave të personave fizikë, të organizmave joqeveritare ose të grupeve të individëve, siç parashikohet në nenin 34 të Konventës, në lidhje me nenet 1 deri 5 të këtij protokollit.

¹ Tekst i amenduar sipas dispozitave të protokollit nr.11 (ETS nr.155)

² Tekst i amenduar sipas dispozitave të protokollit nr.11 (ETS nr.155)

Neni 7
Marrëdhënia me Konventën

Shtetet Palë do t'i konsiderojnë nenet 1 deri 6 të këtij protokollit si nene shtesë të Konventës dhe, për pasojë zbatohen të gjitha dispozitat e Konventës.

Neni 8
Nënshkrimi dhe ratifikimi

Ky protokoll është i hapur për nënshkrim për shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruese të Konventës. Ai do t'i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit. Një shtet anëtar i Këshillit të Evropës nuk mund ta ratifikojë, pranojë ose miratojë këtë protokoll pa ratifikuar paraprakisht ose njëkohësisht Konventën. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

Neni 9
Hyrja në fuqi

1. Ky protokoll do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe prej dy muajsh pas datës në të cilën shtatë shtete anëtare të Këshillit të Evropës do të kenë shprehur pëlqimin e tyre për t'u lidhur me protokollin, sipas dispozitave të nenit 8.

2. Për çdo shtet anëtar që do të shprehë më vonë pëlqimin e tij për t'u lidhur me protokollin, ky i fundit do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe prej dy muajsh pas datës së depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit ose miratimit.

Neni 10
Funksionet e depozitarit

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës njofton të gjithë shtetet anëtare të Këshillit të Evropës:

- a) për çdo nënshkrim;
- b) për depozitim të çdo instrumenti ratifikimi, pranimit ose miratimit;
- c) për çdo datë të hyrjes në fuqi të këtij protokollit në përputhje me nenet 6 dhe 9;
- d) për çdo akt, njoftim ose deklaratë tjetër që ka lidhje me këtë protokoll.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit, të autorizuar rregullisht për këtë qëllim, nënshkruajnë këtë protokoll.

Bërë në Strasburg, më 22 nëntor 1984, në anglisht dhe frëngjisht, të dy tekstet janë njëloj autentikë, në një kopje të vetme, e cila depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës i dërgon kopje të njësuara me origjinalin secilit shtet anëtar të Këshillit të Evropës.

PROTOKOLLI NR. 8
I KONVENTËS PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT DHE LIRIVE
THEMELORE, QË NDRYSHON NENET 22 DHE 40 TË KONVENTËS

Vjenë, 19.III.1985

Shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruese të këtij protokollit të Konventës për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore, të nënshkruar në Romë më 4 nëntor 1950 (këtu quhet “Konventa”);

Duke e konsideruar të dëshirueshme ndryshimin e disa dispozitave të Konventës me qëllim përmirësimin dhe veçanërisht përsheptimin e procedurës së Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut;

Duke konsideruar që është e këshillueshme ndryshimi i disa dispozitave të Konventës në lidhje me procedurën e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, kanë rënë dakord si më poshtë:

Neni 1

Teksti ekzistues i nenit 20 të Konventës bëhet paragrafi 1 i atij neni dhe plotësohet me paragrafët e mëposhtëm:

“2. Komisioni mblidhet në seancë plenare. Megjithatë, ai mund të themelojë Oda, ku secila përbëhet nga të paktën shtate anëtarë. Odat mund të shqyrtojnë peticione të paraqitura sipas nenit 25 të kësaj Konvente që mund të trajtohen në bazën e praktikës së vendosur ose që nuk përmbajnë çështje serioze që cenojnë interpretimin ose zbatimin e Konventës. Në pajtim me këtë kufizim dhe me dispozitat e paragrafit 5 të këtij neni, Odat ushtrojnë të gjitha kompetencat që i jepen komisionit nga Konventa.

Anëtarët e Komisionit të zgjedhur për një Palë Kontraktuese kundër së cilës është bërë një peticion kanë të drejtën të marrin pjesë në Dhomën së cilës i është referuar ai peticion.

3. Komisioni mund të themelojë Komitete, ku secili përbëhet nga të paktën tre anëtarë me kompetencë që ushtrohet me votë unanime, për të deklaruar pranueshmërinë ose për të hequr nga lista e çështjeve një peticion të paraqitur sipas nenit 25, nëse një vendim i tillë mund të merret pa shqyrtim të mëtejshëm.

4. Një Dhomë ose komitet në çdo kohë mund të japë juridiksion në favor të Komisionit plenar, i cili gjithashtu mund të urdhërojë transferimin tek ai të çdo peticioni të referuar një Ode ose komiteti.

5. Kompetencat e mëposhtme mund t’i ushtrojë vetëm Komisioni Plenar:

- a) shqyrtimin e kërkesave të paraqitura sipas nenit 24;
- b) sjelljen e një çështjeje në Gjykatë në pajtim me nenin 48.a;
- c) përpilimin e rregullave procedurale në pajtim me nenin 36.”.

Neni 2

Neni 21 i Konventës plotësohet me paragrafin e tretë të mëposhtëm:

“3. Kandidatët janë me cilësi të larta morale dhe duhet të zotërojnë kualifikimet e kërkuara për emërimet në postet e larta gjyqësore ose të jenë persona me njohuri të konfirmuara në të drejtën e brendshme dhe ndërkombëtare.”.

Neni 3

Neni 23 i Konventës plotësohet me fjalinë e mëposhtme:

“Gjatë mandatit të tyre, ata nuk kanë asnjë post që nuk është në përputhje me pavarësinë dhe paaftësinë e tyre si anëtarë të Komisionit dhe kërkesat e këtij mandati.”.

Neni 4

Teksti i nenit 28 të Konventës, i ndryshuar, bëhet paragrafi 1 i këtij neni dhe teksti i nenit 30, i ndryshuar, bëhet paragrafi 2. Teksti i ri i nenit 28 ka formulimin e mëposhtëm:

“Neni 28

1. Në rast se Komisioni pranon një peticion që referohet atij:

a) ai, me qëllim konfirmimin e fakteve, ndërmerret së bashku me përfaqësuesit e palëve një shqyrtim të peticionit dhe, nëse është e nevojshme, një hetim ku për kryerjen e të cilit shtetet e interesuar japin të gjitha lehtësirat e nevojshme, pas shkëmbimit të mendimeve me Komisionin;

b) ai, në të njëjtën kohë vihet në dispozicion të palëve të interesuara me qëllim arritjen e një zgjidhjeje me pajtim të çështjes mbi bazën e respektimit të të drejtave të njeriut sipas përkufizimit në këtë Konventë;

2. Nëse Komisioni arrin realizimin e një zgjidhjeje me pajtim, ai harton një raport që u dërgohet shteteve të interesuara, Komitetit të Ministrave dhe Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës për publikim. Ky raport kufizohet në një pasqyrë të shkurtër të fakteve dhe të zgjidhjes së arritur.”.

Neni 5

Në paragrafin e parë të nenit 29 të Konventës, fjala “unanimisht” zëvendësohet nga fjalët “me një shumicë prej dy të tretat të anëtarëve të tij”.

Neni 6

Në Konventë futet dispozita e mëposhtme:

“Neni 30

1. Komisioni, në çdo fazë të procedimit, mund të vendosë të heqë një peticion nga lista e çështjeve nëse rrethanat çojnë drejt përfundimit që:

a) kërkuesi nuk synon ndjekjen e peticionit të tij, ose

b) çështja është zgjidhur, ose

c) për çdo shkak tjetër të konfirmuar nga Komisioni, nuk është e justifikueshme të vazhdohet shqyrtimi i peticionit.

Megjithatë, Komisioni vazhdon shqyrtimin e një peticioni nëse këtë e kërkon respektimi i të drejtave të njeriut të përkufizuara në Konventë.

2. Nëse Komisioni vendos të heqë një peticion nga lista e tij pas pranimit të saj, ai harton një raport që përmban një pasqyrë të fakteve dhe vendimin për heqjen e peticionit së bashku me shkaqet për këtë. Raporti u transmetohet palëve, si dhe Komitetit të Ministrave për dijeni. Komisioni mund ta botojë atë.

3. Komisioni mund të vendosë të rivendosë peticionin në listën e tij të çështjeve nëse ai konsideron që rrethanat e justifikojnë këtë veprim.”.

Neni 7

Në nenin 31 të Konventës, paragrafi 1 ka formulimin e mëposhtëm:

“1. Nëse shqyrtimi i një peticioni nuk është përfunduar në pajtim me nenin 28 (paragrafi 2) 29 ose 30, Komisioni harton një raport të fakteve dhe deklaron mendimin e tij nëse faktet e konstatuara tregojnë një shkelle të detyrimeve nga shteti i interesuar sipas Konventës. Mendimet individuale të anëtarëve të Komisionit mbi këtë pikë mund të deklarohen në raport.”.

Neni 8

Neni 34 i Konventës ka formulimin mëposhtëm:

“Në pajtim me dispozitat e neneve 20 (paragrafi 3) dhe 29, Komisioni merr vendimin e tij me shumicë të anëtarëve të pranishëm në votim.”.

Neni 9

Neni 40 i Konventës plotësohet nga paragrafi i shtatë i mëposhtëm:

“7 anëtarët e Gjykatës janë anëtarë në Gjykatë në cilësinë e tyre individuale. Gjatë mandatit ata nuk mbajnë asnjë pozicion që është në kundërshtim me pavarësinë dhe paanësinë e tyre si anëtarë të Gjykatës ose me kërkesat e këtij mandati.”.

Neni 10

Neni 41 i Konventës ka formulimin mëposhtëm:

“Gjykata e zgjedh Kryetarin dhe një ose dy Zëvendëskryetarë për një periudhë prej tre vjetësh. Ata mund të rizgjidhen.”.

Neni 11

Në fjalinë e parë të nenit 43 të Konventës, fjala “shtatë” zëvendësohet me fjalën “nëntë”.

Neni 12

1. Ky protokoll është i hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruar të Konventës, që mund të shprehin pëlqimin e tyre për t’iu nënshtruar:

- a) Nënshkrimit pa rezervën e ratifikimit, pranimit ose aprovimit; ose
- b) Nënshkrimit me rezervën e ratifikimit, pranimit ose aprovimit që pasohet nga ratifikimi, pranimi ose aprovimi.

2. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose aprovimit depozitohen tek Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës.

Neni 13

Ky protokoll hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas skadimit të afatit tremujor pas datës në të cilën të gjitha Palët e Konventës kanë shprehur pëlqimin e tyre t’i nënshtrohen protokollit në pajtim me dispozitat e nenit 12.

Neni 14

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës njofton shtetet anëtare të Këshillit për:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitim të instrumentit ratifikimi, pranimi ose aprovimi;
- c) datën e hyrjes në fuqi të këtij protokollit ose të dispozitave të tij në pajtim me nenin 13; dhe
- d) çdo akt, njoftim ose komunikim tjetër në lidhje me protokollin.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit, duke qenë rregullisht të autorizuar, kanë nënshkruar këtë protokoll.

Bërë në Strasburg, më 19 mars 1985 në anglisht dhe frëngjisht, ku të dy tekstet janë njëloj autentikë, në një kopje të vetme që depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i këshillit të Evropës i dërgon kopje të njësuara me origjinalin secilit shtet anëtar të Këshillit të Evropës.

PROTOKOLLI NR. 11
I KONVENTËS PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT
DHE LIRIVE THEMELORE, PËR RISTRUKTURIMIN E MEKANIZMIT TË
KONTROLLIT TË PËRCAKTUAR NË TË

Strasbourg, 11.V.1994

Shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruese të këtij protokollit të Konventës së mbrojtjes së të drejtave të njeriut dhe lirive themelore, të nënshkruar në Romë më 4 nëntor 1950 (e quajtur më poshtë “Konventa”),

Duke konsideruar nevojën urgjente për të ristrukturuar mekanizmin e kontrollit të përcaktuar në Konventë në mënyrë që të ruhet dhe përmirësohet efënca e mbrojtjes së të drejtave të njeriut dhe lirive themelore, kryesisht me qëllim rritjen në numër të kërkesave dhe zgjerimit të anëtarësimit në Këshillin e Evropës;

Duke konsideruar, në këtë mënyrë, dëshirën për të amenduar disa dispozita të Konventës, kryesisht me qëllimin për të zëvendësuar Komisionin Evropian dhe Gjykatën ekzistuese të të Drejtave të Njeriut me një Gjykatë të përhershme;

Duke marrë parasysh rekomandimin nr. 1 të miratuar në Konferencën Evropiane Ministrore mbi të Drejtat e Njeriut, mbajtur në Vjenë, më 6 tetor 1992;

Duke marrë parasysh vendimin e marrë mbi përmirësimin e mekanizmit të kontrollit të Konventës nga Kryetarët e Shteteve dhe Qeveritë e shteteve anëtare të Këshillit të Evropës në deklaratën e Vjenës më 9 tetor 1993,

kanë rënë dakord për sa vijon:

Neni 1

Teksti ekzistues i seksionit II deri IV të Konventës (neni 19 deri 56) dhe protokollit nr. që i akordon Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut kompetencën për të dhënë mendime konsultative do të zëvendësohet nga seksioni II i mëposhtëm i Konventës: (neni 19 deri 51):

“Seksioni II
Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut

Neni 19

Krijimi i Gjykatës

Për të siguruar respektimin e detyrimeve të marra nga Palët e Larta Kontraktuese në Konventë dhe të protokolleve të saj, duhet të krijohet një Gjykatë Evropiane e të Drejtave të Njeriut, më poshtë e quajtur si “Gjykata”. Ajo do të funksionojë në mënyrë të përhershme.

Neni 20

Numri i Gjyqtarëve

Gjykata do të përbëhet nga një numër gjyqtarësh i njëjtë me atë të Palëve të Larta Kontraktuese.

Neni 21

Kriteret për ushtrimin e detyrës

1. Gjykatësit duhet të kenë cilësi të larta morale dhe të kenë kualifikimet e kërkuara për emërim në poste të larta gjyqësore ose të jenë juristë me njohuri të afirmuara.
2. Gjyqtarët janë anëtarë të Gjykatës me zotësi individuale.

3. Gjatë mandatit të tyre gjykatësit nuk duhet të ushtrojnë ndonjë aktivitet që është e papajtueshme me pavarësinë e tyre, paanësinë ose me kërkesat e një mandati të plotë; të gjitha çështjet që dalin nga zbatimi i këtij paragrafi do të zgjidhen nga Gjykata.

Neni 22

Zgjedhja e gjyqtarëve

1. Gjyqtarët zgjidhen nga Asambleja Parlamentare në lidhje me çdo Palë Kontraktuese me shumicën e votave të hedhura nga një listë me tre kandidatë të emëruar nga Pala Kontraktuese.

2. E njëjta procedurë ndiqet për të plotësuar Gjykatën në rastin e aderimit të Palëve të reja Kontraktuese dhe për mbushjen e vendeve të mbetura bosh.

Neni 23

Kohëzgjatja e mandatit

1. Gjyqtarët zgjidhen për një periudhë prej gjashtë vjetësh. Ata mund të ri-zgjidhen. Megjithatë, mandatet e gjysmës së gjyqtarëve të zgjedhur në zgjedhjen e parë skadon me kalimin e tre viteve.

2. Gjyqtarët, mandati i të cilëve përfundon në fund të periudhës së parë të tre vite zgjidhen me short nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës menjëherë pas zgjedhjes së tyre.

3. Për të siguruar, sa të jetë e mundur, që mandatet e gjysmës së gjyqtarëve të rinovohen çdo tre vjet, Asambleja Parlamentare mund të vendosë, para vazhdimit me një zgjedhje të mëvonshme, që mandati i ose mandatet e një ose më shumë gjyqtarëve që do të zgjidhen në jenë për një periudhë të ndryshme nga gjashtë vjet, por jo më shumë se nëntë dhe jo më pak se tre vjet.

4. Në rastet kur bëhet fjalë për më shumë se një mandat dhe nëse Asambleja Parlamentare zbaton paragrafin e mësipërm, caktimi i mandateve realizohet nëpërmjet tërheqjes së shortit nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës menjëherë pas zgjedhjes.

5. Një gjyqtar i zgjedhur për të zëvendësuar një gjyqtar tjetër mandati i të cilit nuk ka skaduar qëndron në detyrë për pjesën e mbetur të mandatit të paraardhësit të tij.

6. Mandatet e gjyqtarëve skadojnë kur ata mbushin 70 vjeç.

7. Gjyqtarët qëndrojnë në detyrë derisa të zëvendësohen. Megjithatë, ata vazhdojnë të trajtojnë ato çështje që kanë marrë për shqyrtim.

Neni 24

Largimi nga detyra

Asnjë gjyqtar nuk mund të largohet nga detyra, përveç kur gjyqtarët e tjerë vendosin me shumicën e dy të tretave që ai nuk vazhdon të përmbushë kushtet e kërkuara.

Neni 25

Regjistrimi dhe sekretarët ligjorë

Gjykata ka një regjistër, funksionet dhe organizimi i të cilit përcaktohet në rregullat e Gjykatës. Gjykata asistohet nga sekretarët ligjorë.

Neni 26
Gjykata Plenare

Gjykata Plenare:

- a) zgjedh kryetarin e saj dhe një ose dy nënkryetarë për një periudhë prej tre vjetësh; ata mund të rizgjidhen;
- b) krijon Dhoma, të caktuara për një periudhë të caktuar kohore;
- c) zgjedh Kryetarin e Dhomave të Gjykatës; ata mund të rizgjidhen;
- d) miraton rregulloren e Gjykatës; dhe
- e) zgjedh Sekretarin e Gjykatës dhe një ose më shumë Nënsekretarë.

Neni 27
Komitetet, Dhomat dhe Dhoma e Madhe

1. Për shqyrtimin e çështjeve të paraqitura pranë saj, Gjykata përfaqësohet në komitete prej tre gjyqtarësh, në Dhomat e shtatë gjyqtarëve dhe në një Dhomë të Madhe prej shtatëmbëdhjetë gjyqtarësh. Dhomat e Gjykatës përben nga komitete për një periudhë të caktuar kohore.

2. Gjyqtari i zgjedhur në lidhje me Shtetin Palë të interesuar ose nëse nuk ka ose nëse nuk është i aftë të përfaqësojë, një person me zgjedhjen e vet që do të përfaqësohet në cilësinë e gjyqtarit, do të përfaqësohet si anëtar i zgjedhur kryesisht i Dhomës dhe i Dhomës së Madhe.

3. Dhoma e Madhe përfshin gjithashtu Kryetarin e Gjykatës, nënkryetarët, kryetarët e Dhomave dhe gjyqtarë të tjerë të zgjedhur në përputhje me rregulloren e Gjykatës. Kur një çështje i referohet Dhomës së Madhe sipas nenit 43, asnjë gjyqtar nga Dhoma që ka dhënë vendimin nuk do të përfaqësohet në Dhomën e Madhe, me përjashtim të Kryetarit të Dhomës dhe gjyqtarit që është përfaqësuar në lidhje me Shtetin Palë të interesuar.

Neni 28
Deklaratat e papranueshmërisë nga komitetet

Me votë unanime, një komitet mund t'i deklarojë të papranueshme ose t'i heqë nga lista e vet çështjet e një kërkesë individuale të paraqitur sipas nenit 34, kur ky vendim mund të merret pa shqyrtim të mëtejshëm. Vendimi është i formës së prerë.

Neni 29
Vendimet nga Dhomat mbi pranueshmërinë dhe themelin

1. Nëse nuk është marrë asnjë vendim sipas nenit 28, një Dhomë vendos mbi pranueshmërinë dhe themelin e kërkesave individuale të paraqitura sipas nenit 34.

2. Një Dhomë vendos mbi pranueshmërinë dhe themelin e kërkesave ndërshtetërore të paraqitura sipas nenit 33.

3. Vendimi mbi pranueshmërinë merret veçmas nëse Gjykata, në raste të jashtëzakonshme, nuk vendos ndryshe.

Neni 30
Heqja dorë nga juridiksioni në Dhomën e Madhe

Kur një çështje e mbetur pezull para një Dhomë ngre një çështje serioze që cenon interpretimin e Konventës ose të protokolleve të saj ose kur zgjidhja e një çështjeje para Dhomës mund të ketë një rezultat të papajtueshëm me një vendim të dhënë më parë nga Gjykata, në çdo kohë para se të ketë dhënë vendimin e saj, Dhoma mund të heqë dorë nga juridiksioni në favor të Dhomës së Madhe, nëse një prej palëve të çështjes nuk kundërshton.

Neni 31

Kompetencat e Dhomës së Madhe

Dhoma e Madhe:

- a) cakton kërkesat e paraqitura ose sipas nenit 33, ose nenit 34 kur një Dhomë ka hequr dorë nga juridiksioni sipas nenit 30 ose kur çështja i është referuar asaj sipas nenit 43; dhe
- b) shqyrton kërkesat për opinionet këshilluese të paraqitura sipas nenit 47.

Neni 32

Juridiksioni i Gjykatës

1. Juridiksioni i Gjykatës shtrihet për të gjitha çështjet në lidhje me interpretimin dhe zbatimin e Konventës dhe të protokolleve të saj që i referohen asaj siç parashikohen në nenet 33, 34 dhe 47.
2. Në rast të mosmarrëveshjeve nëse Gjykata ka juridiksion, vendos Gjykata.

Neni 33

Çështjet ndërshtetërore

Çdo Palë e Lartë Kontraktuese mund t'i referojë Gjykatës çdo shkelje të supozuar të dispozitave të Konventës dhe të protokolleve të saj nga Pala e tjetër e Lartë Kontraktuese.

Neni 34

Kërkesat individuale

Gjykata mund të marrë kërkesat nga çdo person, organizatë joqeveritare ose grup individësh që pretendojnë të jenë viktime të një shkeljeje nga një prej Palëve të Larta Kontraktuese të të drejtave të parashtruara në Konventë ose protokolleve të saj. Palët e Larta Kontraktuese zotohen të mos pengojnë në ndonjë mënyrë ushtrimin efektiv të kësaj të drejte.

Neni 35

Kriteret e pranueshmërisë

1. Gjykata mund ta trajtojë çështjen vetëm pasi të jenë shteruar të gjitha mjetet e brendshme ligjore sipas rregullave përgjithësisht të pranura të të drejtës ndërkombëtare dhe brenda një periudhe prej gjashtë muajsh nga data në të cilën është marrë vendimi i formës së prerë.
2. Komisioni nuk merr në shqyrtim asnjë kërkesë individuale të paraqitur sipas nenit 34, kur:
 - a) është anonime, ose
 - b) është në thelb e njëjta me një çështje të shqyrtuar më parë nga Gjykata ose që i është nënshtruar një procedure tjetër për zgjidhje ose investigim ndërkombëtar dhe nuk përmban fakte të reja përkatëse
3. Gjykata deklaron të papranueshme çdo kërkesë individuale të paraqitur në zbatim të nenit 34, të cilën e konsideron të papajtueshme me dispozitat e Konventës ose të protokolleve të saj, haptazi të pabazuar, ose një shpërdorim të së drejtës për kërkesë.
4. Gjykata rrëzon çdo kërkesë që e konsideron të papranueshme në zbatim të këtij neni. Ajo mund ta bëjë këtë në çdo fazë të procedimit.

Neni 36

Ndërhyrja e palëve të treta

1. Në të gjitha çështjet para një Ode ose Ode të Zgjeruar, një Palë Kontraktuese një shtetas i së cilës është kërkues ka të drejtë të paraqesë komente me shkrim ose të marrë pjesë në seanca.

2. Kryetari i Gjykatës, në interes të administrimit të rregullt të drejtësisë, mund të ftojë çdo Palë Kontraktuese që nuk është palë në gjykim ose një person të interesuar që nuk është kërkues të paraqesë komente me shkrim ose të marrë pjesë në seanca.

Neni 37

Heqja e kërkesave nga lista

1. Gjykata, në çdo fazë të gjykimit, mund të vendosë të heqë nga lista e çështjeve çdo kërkesë, nëse rrethanat të çojnë në përfundimin, që:

- a) kërkuesi nuk ka ndër mend të ndjekë kërkesën; ose
- b) çështja është zgjidhur; ose
- c) për çdo arsye të caktuar nga Gjykata, nuk është i justifikuar vazhdimi i shqyrtimit të kërkesës.

Megjithatë, Gjykata vazhdon të shqyrtojë kërkesën nëse këtë e kërkon respektimi i të drejtave të njeriut sipas përkufizimit në Konventë dhe protokollet e saj

2. Gjykata mund të vendosë të kthejë një kërkesë në listat e saj të çështjeve nëse ajo është e mendimit që rrethanat e justifikojnë këtë lëvizje.

Neni 38

Shqyrtimi i çështjes dhe procedura e zgjidhjes me pajtim

1. Nëse Gjykata e deklaron kërkesën të pranueshme, ajo:

a) procedon me shqyrtimin e çështjes, së bashku me përfaqësuesit e palëve, dhe nëse është e nevojshme, ndërmerret hetim për kryerjen e të cilit shtetet e interesuara japin të gjithë lehtësirat e nevojshme;

b) vihet në dispozicion të palëve të interesuara me qëllim arritjen e një zgjidhjeje me pajtim të çështjes mbi bazën e respektit për të drejtat e njeriut sipas përkufizimit në Konventë dhe protokollet e saj.

2. Procedura e kryer sipas paragrafit 1.b është konfidenciale.

Neni 39

Gjetja e një zgjidhjeje me pajtim

Nëse arrihet një zgjidhje me pajtim, Gjykata e heq çështjen nga lista e saj me anë të një vendimi që kufizohet në një paraqitje të shkurtër të fakteve dhe të zgjidhjes së arritur.

Neni 40

Seancat me dyer të hapura dhe shqyrtimi i dokumenteve

1. Seancat janë me dyer të hapura përveç kur Gjykata vendos ndryshe në rrethana të veçanta.

2. Dokumentet depozitohen tek Kancelari dhe mund të këqyren nga publiku përveç kur Kryetari i Gjykatës vendos ndryshe.

Neni 41
Shpërblimi i drejtë

Nëse Gjykata konstaton që ka pasur një shkelje të Konventës ose protokolleve të saj dhe nëse ligji i brendshëm i Palës Kontraktuese të interesuar lejon të bëhet vetëm një kompensim i pjesshëm, Gjykata, sipas rastit, i akordon shpërblim të drejtë palës së dëmtuar.

Neni 42
Vendimet e Dhomave

Vendimet e Dhomave marrin formë të prerë në pajtim me dispozitat e nenit 44, paragrafi 2.

Neni 43
Kalimi tek Dhoma e Madhe

1. Brenda një periudhe prej tre muajsh nga data e vendimit të Dhomës, çdo palë në gjykim, në raste të veçanta, mund të kërkojë që çështja t'i kalohet Dhomës së Madhe.
2. Një trup gjykues prej pesë gjyqtarësh të Dhomës së Madhe e pranon kërkesën nëse çështja ngre probleme serioze në lidhje me interpretimin ose zbatimin e Konventës ose protokolleve të saj, ose një çështje serioze të një rëndësisë së përgjithshme.
3. Nëse trupi gjykues e pranon kërkesën, Dhoma e Madhe shprehet për çështjen me vendim.

Neni 44
Vendimet e formës së prerë

1. Vendimi i Dhomës së Madhe është i formës së prerë.
2. Vendimi i një Dhome merr formë të prerë:
 - a) nëse palët deklarojnë që ato nuk do të kërkojnë që çështja t'i kalojë Dhomës së Madhe; ose
 - b) tre muaj pas datës së vendimit, nëse kalimi i çështjes tek Dhoma e Madhe nuk është kërkuar; ose
 - c) kur trupi gjykues i Dhomës së Madhe e refuzon kërkesën për ta kaluar sipas nenit 43.
3. Vendimi i formës së prerë botohet.

Neni 45
Arsyetimi i vendimeve përfundimtare dhe të ndërmjetme

1. Bëhet arsyetimi i vendimeve përfundimtare dhe të ndërmjetme që deklarojnë kërkesat të pranueshme ose të papranueshme.
2. Nëse një vendim përfundimtar nuk përfaqëson, plotësisht ose pjesërisht, mendimin unanim të gjyqtarëve, çdo gjyqtar ka të drejtën të japë një mendim të veçantë.

Neni 46
Fuqia detyruese dhe ekzekutimi i vendimeve përfundimtare

1. Palët Kontraktuese marrin përsipër të respektojnë vendimet e formës së prerë të Gjykatës për çdo çështje ku ato janë palë.
2. Vendimi i formës së prerë të Gjykatës i transmetohet Komitetit të Ministrave, që mbikëqyr ekzekutimin e tij.

Neni 47

Mendimet këshillimore

1. Gjykata, me kërkesë të Komitetit të Ministrave, mund të japë mendime këshillimore për çështjet ligjore në lidhje me interpretimin e Konventës dhe protokolleve të saj.

2. Këto mendime nuk trajtojnë asnjë nga çështjet në lidhje me përmbajtjen dhe objektin e të drejtave dhe lirive të përkufizuara në seksionin I të Konventës dhe protokolleve të saj, apo ndonjë çështje tjetër që Gjykata ose Komiteti i Ministrave mund të duhet të shqyrtojë si pasojë e këtyre gjykimeve që mund të fillohet në pajtim me Konventën.

3. Vendimet e Komitetit të Ministrave për të kërkuar mendime këshillimore të Gjykatës kërkojnë një votë shumice të përfaqësuesve që kanë të drejtën e një vendi në Komitet.

Neni 48

Juridiksioni këshillimor i Gjykatës

Gjykata vendos nëse një kërkesë për mendim këshillimor e paraqitur nga Komiteti i Ministrave është brenda kompetencës së saj sipas përkufizimit të nenit 47.

Neni 49

Shkaqet për mendime këshillimore

1. Për mendimet këshillimore të Gjykatës jepen shkaqet.

2. Nëse mendimi këshillimor nuk përfaqëson, plotësisht ose pjesërisht, mendimin unanim të gjyqtarëve, çdo gjyqtar ka të drejtë të japë një mendim të veçantë.

3. Mendimet këshillimore të Gjykatës i komunikohen Komitetit të Ministrave.

Neni 50

Shpenzimet e Gjykatës

Shpenzimet e Gjykatës mbulohen nga Këshilli i Evropës.

Neni 51

Privilegjet dhe imunitetet e gjyqtarëve

Gjyqtarët, gjatë ushtrimit të funksioneve të tyre, kanë të drejtën e privilegjeve dhe imuniteteve të parashikuara në nenin 40 të Statutit të Këshillit të Evropës dhe në marrëveshjet e bëra në bazë të tij.”

Neni 2

1. Seksioni V i Konventës bëhet seksioni III i Konventës; neni 57 i Konventës bëhet neni 52 i Konventës; nenet 58 dhe 59 të Konventës shfuqizohen, dhe nenet 60 deri 66 të Konventës bëhen përkatësisht nenet 53 deri 59 të Konventës.

2. Seksioni I i Konventës titullohet “Të drejtat dhe liritë” dhe seksioni i ri III i Konventës titullohet “Dispozita të ndryshme”. Neneve 1 deri 18 dhe neneve të rinj 52 deri 59 të Konventës u vihen tituj, sipas listës së shtojcën e këtij protokoll.

3. Në nenin 56, në paragrafin 1, fjalët “, sipas paragrafit 4 të këtij neni,” vendosen pas fjalës “do të”; në paragrafin 4, fjalët “Komisioni për marrjen e peticioneve” dhe “në pajtim me nenin 25 të kësaj Konvente” zëvendësohen nga fjalët “Gjykata për marrjen e kërkesave” dhe “sipas parashikimit në nenin 34 të Konventës” përkatësisht. Në nenin e ri 58, paragrafi 4, fjalët “neni 63” zëvendësohet me fjalët “neni 56”.

4. Protokollin i Konventës ndryshohet si më poshtë:

- a) Neneve u vihen titujt e renditur në shtojcën e këtij protokollin; dhe
- b) Në nenin 4, fjalia e fundit, fjalët “të nenit 63” zëvendësohen nga fjalët “të nenit 56”.

5. Protokollin nr. 4 ndryshohet si më poshtë:

- a) Neneve u vihen titujt e renditur në shtojcën e këtij protokollin;
- b) Në nenin 5, paragrafi 3, fjalët “të nenit 63 zëvendësohen me fjalët “të nenit 56”; shtohet një paragrafi i ri 5, me tekstin: “Çdo shtet që ka bërë një deklaratë në pajtim me paragrafin 1 ose 2 të këtij neni, në çdo moment pas këtij, mund të deklarojë në emër të një ose disa pjesëve të territorit me të cilin ka të bëjë deklaratat që ai pranon kompetencën e Gjykatës për të marrë kërkesa nga individë, organizata joqeveritare ose grupe individësh sipas parashikimit të nenit 34 të Konventës në lidhje me të gjithë ose ndonjë prej neneve 1 deri 4 të këtij protokollin”; dhe

c) Paragrafi 2 i nenit 6 shfuqizohet.

6. Protokollin nr. 6 ndryshohet si më poshtë:

- a) Neneve u vihen titujt e renditur në shtojcën e këtij protokollin; dhe
- b) Në nenin 4 fjalët “sipas nenit 64” zëvendësohen nga fjalët “sipas nenit 57”.

7. Protokollin nr. 7 ndryshohet si më poshtë:

- a) Neneve u vihen titujt e renditur në shtojcën e këtij protokollin;
- b) Në nenin 6, paragrafi 4, fjalët “të nenit 63” zëvendësohen me fjalët “të nenit 56”; shtohet një paragraf i ri 6, me këtë tekst: “Çdo shtet që ka bërë një deklaratë në pajtim me paragrafin 1 ose 2 të këtij neni, në çdo moment pas këtij, mund të deklarojë në emër të një ose disa pjesëve të territorit me të cilin ka të bëjë deklaratat që ai pranon kompetencën e Gjykatës për të marrë kërkesa nga individë, organizata jo-qeveritare ose grupe individësh sipas parashikimit të nenit 34 të Konventës në lidhje me të gjithë ose ndonjë prej neneve 1 deri 5 të këtij protokollin”; dhe

c) Paragrafi 2 i nenit 7 shfuqizohet.

8. Protokollin nr.9 shfuqizohet.

Neni 3

1. Ky protokoll është i hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkrues të Konventës, që mund të shprehin pëlqimin e tyre për t’iu nënshtruar:

- a) Nënshkrimit pa rezervën e ratifikimit, pranimit ose aprovimit; ose
- b) Nënshkrimit me rezervën e ratifikimit, pranimit ose aprovimit që pasohet nga ratifikimi, pranimi ose aprovimi.

2. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose aprovimit depozitohen tek Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës.

Neni 4

Ky protokoll hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas skadimit të afatit njëvjeçar pas datës në të cilën të gjitha Palët e Konventës kanë shprehur pëlqimin e tyre t’i nënshtrohen protokollit në pajtim me dispozitat e nenit 3. Mund të bëhet zgjedhja e gjyqtarëve të rinj dhe mund të merret dhe çdo hap tjetër i nevojshëm për ngritjen e Gjykatës së re, në pajtim me dispozitat e këtij protokollin nga data në të cilën të gjitha Palët në Konventë kanë shprehur pëlqimin e tyre t’i nënshtrohen protokollit.

Neni 5

1. Pa cenuar dispozitat e paragrafëve 3 dhe 4 më poshtë, mandate i gjyqtarëve, anëtarëve të Komisionit, Kancelarit dhe Zëvendëskancelarit skadojnë pas datës së hyrjes në fuqi të këtij protokoll.

2. Kërkesat në shqyrtim e sipër para Komisionit që nuk janë deklaruar të pranueshme në datën e hyrjes në fuqi të këtij protokoll shqyrtohen nga Gjykata në pajtim me dispozitat e këtij protokoll.

3. Kërkesat që janë deklaruar të pranueshme në datën e hyrjes në fuqi të këtij protokoll vazhdojnë të trajtohen nga anëtarët e Komisionit brenda një afati prej një viti pas kësaj. Çdo kërkesë shqyrtimi i të cilave nuk është përfunduar brenda afatit të sipërpërmendur i transmetohet gjykatës që i shqyrton ato si çështje të pranuar në pajtim me dispozitat e këtij protokoll.

4. Në lidhje me kërkesat për të cilat Komisioni, pas hyrjes në fuqi të këtij Protokoll, ka miratuar një raport në pajtim me ish-nenin 31 të Konventës, raporti u transmetohet palëve të cilat nuk e kanë të drejtën për ta botuar atë. Në pajtim me dispozitat e zbatueshme para hyrjes në fuqi të këtij protokoll, një çështje mund t'i referohet Gjykatës. Trupi gjykues i Dhomës së Zgjeruar përcakton nëse për çështjen do të vendosë një prej Dhomave ose Dhoma e Madhe. Në rast se për çështjen vendos një Dhomë, vendimi i Dhomës është i formës së prerë. Çështjet që nuk i referohen gjykatës trajtohen nga Komiteti i Ministrave duke vepruar në pajtim me dispozitat e ish nenit 32 të Konventës.

5. Çështjet e papërfunduara në Gjykata që nuk janë zgjidhur para datës së hyrjes në fuqi të këtij protokoll i transmetohen Dhomës së Zgjeruar të Gjykatës që i shqyrton ato në pajtim me dispozitat e këtij protokoll.

6. Çështjet e papërfunduara tek Komiteti i Ministrave që nuk janë zgjidhur sipas ish-nenit 32 të Konventës në datën e hyrjes në fuqi të këtij Protokoll përfundohen nga Komiteti i Ministrave që vepron në pajtim me atë nen.

Neni 6

Nëse një Palë Kontraktuese ka bërë një deklaratë që njeh kompetencën e Komisionit ose juridiksionin e Gjykatës sipas ish-neneve 25 ose 46 të Konventës në lidhje me çështjet që dalin pas ose bazuar në faktet që ndodhin si pasojë e një deklaratë të tillë, ky kufizim mbetet i vlefshëm për juridiksionin e Gjykatës sipas këtij protokoll.

Neni 7

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës njofton shtetet anëtare të Këshillit për:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitim të çdo instrumenti ratifikimi, pranimi ose aprovimi;
- c) datën e hyrjes në fuqi të këtij protokoll ose të dispozitave të tij në pajtim me nenin 4; dhe
- d) çdo akt, njoftim ose komunikim tjetër në lidhje me protokollin.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit, duke qenë rregullisht të autorizuar, kanë nënshkruar këtë protokoll.

Bërë në Strasburg, më 11 maj 1994 në anglisht dhe frëngjisht, ku të dy tekstet janë njëloj autentike, në një kopje të vetme që depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës u dërgon kopje të njësuara me origjinalin secilit shtet anëtar të Këshillit të Evropës.

PROTOKOLLI NR. 12
I KONVENTËS PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT DHE LIRIVE
THEMELORE

Romë, 4. XI. 2000

Shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruese të këtij protokollit,

Duke pasur parasysh parimin themelor, sipas të cilit të gjithë personat janë të barabartë para ligjit dhe kanë të drejtë për një mbrojtje të njëjtë nga ligji;

Të vendosur për të ndërmarrë hapa të mëtijshëm për të nxitur barazinë e të gjithë personave nëpërmjet zbatimit kolektiv të një ndalimi të përgjithshëm të diskriminimit në kuadrin e Konventës për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe të lirive themelore të nënshkruar në Romë, më 4 nëntor 1950 (në vijim referuar si “Konventa”);

Duke ripobuar që parimi i mosdiskriminimit nuk i ndalon Shtetet Palë të marrin masa me qëllim që të nxisin një barazi të plotë dhe efektive, me kusht që këto masa të kenë një justifikim të arsyeshëm dhe objektiv,

Kanë rënë dakord si më poshtë:

Neni 1

Ndalimi i përgjithshëm i diskriminimit

1. Gëzimi i çdo të drejte të parashikuar me ligj duhet të sigurohet pa asnjë diskriminim të bazuar në shkaqe të tilla si seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo situatë tjetër.

2. Askush nuk duhet të diskriminohet nga një autoritet publik për ndonjë nga arsyet e parashikuara në paragrafin 1.

Neni 2

Zbatimi territorial

1. Çdo shtet, në momentin e nënshkrimit ose depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit ose miratimit, mund të caktojë territorin ose territoret në të cilat ky protokoll gjen zbatim.

2. Çdo shtet, në çdo kohë të mëpasme, mund ta shtrijë zbatimin e këtij protokollit në lidhje me çdo territor tjetër të specifikuar në një deklaratë drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Në lidhje me këtë territor, protokollit hyn në fuqi ditën e parë të muajit që pason kalimin e një periudhe prej tre muajsh nga data e marrjes së njoftimit nga ana e Sekretarit të Përgjithshëm.

3. Çdo deklaratë e bërë në bazë të dy paragrafëve të mësipërm mund të tërhiqet ose të ndryshohet, në lidhje me çdo territor të caktuar në atë deklaratë, me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Tërheqja ose ndryshimi hyn në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe prej tre muajsh pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

4. Një deklaratë e bërë në përputhje me këtë nen do të konsiderohet e bërë në përputhje me paragrafin 1 të nenit 56 të Konventës.

5. Çdo shtet që ka bërë deklaratë sipas paragrafit 1 ose 2 të këtij neni, në çdo kohë të mëpasme, mund të deklarojë në lidhje me një ose më shumë territore të parashikuara në këtë deklaratë, se pranon kompetencën e Gjykatës për shqyrtimin e kërkesave të individëve, organizatave joqeveritare ose të grupeve të individëve, siç parashikohet në nenin 34 të Konventës në lidhje me nenin 1 të këtij protokollit.

Neni 3
Marrëdhënia me Konventën

Shtetet Palë do t'i konsiderojnë dispozitat e neneve 1 dhe 2 të këtij protokollit si nene shtesë të Konventës dhe, për pasojë do të zbatohen të gjitha dispozitat e Konventës.

Neni 4
Nënshkrimi dhe ratifikimi

Ky protokoll është i hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruese të Konventës. Ai i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit. Një shtet anëtar i Këshillit të Evropës nuk mund ta ratifikojë, pranojë ose miratojë këtë protokoll pa ratifikuar paraprakisht ose njëkohësisht Konventën. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

Neni 5
Hyrja në fuqi

1. Ky protokoll do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe prej tre muajsh pas datës në të cilën dhjetë shtete anëtare të Këshillit të Evropës do të kenë shprehur pëlqimin e tyre për t'u lidhur me protokollin, sipas dispozitave të nenit 4.

2. Për çdo shtet anëtar që do të shprehë më vonë pëlqimin e tij për t'u lidhur me këtë protokoll, ky do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe prej tre muajsh pas datës së depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit ose miratimit.

Neni 6
Funksionet e depozitarit

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës njofton të gjithë shtetet anëtare të Këshillit të Evropës:

- a) për çdo nënshkrim;
- b) për depozitimin e çdo instrumenti ratifikimi, pranimi ose miratimi;
- c) për çdo datë të hyrjes në fuqi të këtij protokollit në përputhje me nenet 2 dhe 5;
- d) për çdo akt, njoftim ose deklaratë tjetër që ka lidhje me këtë protokoll.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit, të autorizuar rregullisht për këtë qëllim, kanë nënshkruar këtë protokoll.

Bërë në Romë, më 4 nëntor 2000, në anglisht dhe frëngjisht, të dy tekstet janë njëloj autentike, në një kopje të vetme, e cila depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës i dërgon kopje të njësuara me origjinalin secilit shtet anëtar të Këshillit të Evropës.

PROTOKOLLI NR. 13
I KONVENTËS PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT DHE TË
LIRIVE THEMELORE NË LIDHJE ME HEQJEN E DËNIMIT ME VDEKJE NË
ÇDO RRETHANË

Vilnius, 3.V. 2002

Shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruese të këtij protokollit,

Të bindur se e drejta e çdokujt për jetën është një vlerë themelore në një shoqëri demokratike dhe se shfuqizimi i dënimit me vdekje është thelbësor për mbrojtjen e kësaj të drejte dhe për njohjen e plotë të dinjitetit që i përket të gjitha qenieve njerëzore;

Duke dëshiruar që të përforcojnë mbrojtjen e së drejtës së jetës të garantuar nga Konventa për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe të lirive themelore të nënshkruar në Romë, më 4 nëntor 1950 (tani e tutje e quajtur “Konventa”);

Duke vënë re se protokollin nr. 6 i Konventës, në lidhje me Heqjen e Dënimit me Vdekje, i nënshkruar në Strasburg, më 28 prill 1983, nuk e përjashton dënimin me vdekje në lidhje me akte të kryera në kohë lufte ose rreziku shumë të afërt të luftës;

Të vendosur për të ndërmarrë një hap përfundimtar me qëllim shfuqizimin e dënimit me vdekje në çdo rrethanë,

kanë rënë dakord për sa vijon:

Neni 1

Heqja e dënimit me vdekje

Dënimi me vdekje hiqet. Askush nuk mund të dënohet me një dënim të tillë dhe as të ekzekutohet.

Neni 2

Ndalimi i derogimeve

Asnjë derogim nuk lejohet në lidhje me dispozitat e këtij protokollit, në bazë të nenit 15 të Konventës.

Neni 3

Ndalimi i rezervave

Asnjë rezervë nuk pranohet në lidhje me dispozitat e këtij protokollit në bazë të nenit 57 të Konventës.

Neni 4

Zbatimi territorial

1. Çdo shtet, në çastin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, të pranimit ose të miratimit, mund të caktojë territorin ose territoret në lidhje me të cilët do të gjejë zbatim ky protokoll.

2. Çdo shtet, në çdo kohë të mëvonshme, mund ta shtrijë zbatimin e këtij protokollit në lidhje me çdo territor tjetër të përcaktuar në një deklaratë të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Në lidhje me këtë territor, protokollin hyn në fuqi ditën e parë të muajit që pason kalimin e një periudhe prej tre muajsh nga data e marrjes së njoftimit nga ana e Sekretarit të Përgjithshëm.

3. Çdo deklaratë e bërë në bazë të dy paragrafëve të mësipërm mund të tërhiqet ose të ndryshohet, në lidhje me çdo territor të caktuar në atë deklaratë, me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Tërheqja ose ndryshimi hyn në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe prej tre muajsh pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 5
Marrëdhëniet me Konventën

Shtetet Palë do t'i konsiderojnë nenet 1 deri 4 të këtij protokoll si nene shtesë të Konventës dhe, për pasojë, të gjitha dispozitat e Konventës do të zbatohen në lidhje me to.

Neni 6
Nënshkrimi dhe ratifikimi

Ky protokoll u paraqitet për nënshkrim shteteve anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruese të Konventës. Ai i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit. Një shtet anëtar i Këshillit të Evropës nuk mund ta ratifikojë, ta pranojë ose ta miratojë këtë protokoll pa ratifikuar paraprakisht ose njëkohësisht Konventën. Instrumentet e ratifikimit, të pranimit ose të miratimit, do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

Neni 7
Hyrja në fuqi

1. Ky protokoll do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe prej tre muajsh pas datës në të cilën dhjetë shtete anëtare të Këshillit të Evropës do të kenë shprehur pëlqimin e tyre për të qenë të detyruar nga protokoll, sipas dispozitave të nenit 6.

2. Për çdo shtet anëtar që do të shprehë më vonë pëlqimin e tij për të qenë të detyruar nga ky protokoll, ky i fundit do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe prej tre muajsh pas datës së depozitimit të instrumentit të ratifikimit, të pranimit ose të miratimit.

Neni 8
Funksionet e depozitarit

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës njofton të gjitha shtetet anëtarë të Këshillit të Evropës:

- a) për çdo nënshkrim;
- b) për depozitimin e çdo instrumenti ratifikimi, pranimi ose miratimi;
- c) për çdo datë të hyrjes në fuqi të këtij protokoll në përputhje me nenet 4 dhe 7;
- d) për çdo akt, njoftim ose deklaratë tjetër që ka lidhje me këtë protokoll.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit, rregullisht të autorizuar për këtë qëllim, e nënshkruan këtë protokoll.

Bërë në Vilnius, më 3 maj 2002, në frëngjisht dhe anglisht, të dy tekstet janë njëloj autentike, në një kopje të vetme, e cila depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës i dërgon kopje të njësuara me origjinalin secilit shtet anëtar të Këshillit të Evropës.

PROTOKOLLI NR. 14
I KONVENTËS PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT DHE LIRIVE
THEMELORE, QË NDRYSHON SISTEMIN E KONTROLLIT TË KONVENTËS

Preambul

Shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruese të këtij protokollit të Konventës për Mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore, nënshkruar në Romë, më 4 nëntor 1950 (që këtu do të quhet "Konventa"),

Duke pasur parasysb rezolutën nr.1 dhe Deklaratën e miratuar nga Konferenca Ndërministrorë Evropiane mbi të Drejtat e Njeriut, mbajtur në Romë më 3 dhe 4 nëntor 2000;

Duke pasur parasysb Deklaratat e miratuara nga Komiteti i Ministrave më 8 nëntor 2001, 7 nëntor 2002 dhe 15 maj 2003, në sesionin e tij, përkatësisht në Sesionet 109-të, 111-të dhe 112-të;

Duke pasur parasysb opinionin nr. 251 (2004) të miratuar nga Asambleja Parlamentare e Këshillit të Evropës më 28 prill 2004;

Duke ditur nevojën urgjente për ndryshimin e disa dispozitave të Konventës, me qëllim që të ruhet dhe përmirësohet efikasiteti i sistemit të kontrollit afatgjatë, kryesisht për shkak të rritjes së vazhdueshme të ngarkesës së punës së Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut dhe të Komitetit të Ministrave të Këshillit të Evropës;

Duke ditur veçanërisht nevojën për të garantuar që Gjykata të vazhdojë të luajë rolin e saj të madh në ruajtjen e të drejtave të njeriut në Evropë,

kanë rënë dakord si më poshtë:

Neni 1

Paragrafi 2 i nenit 22 të Konventës shfuqizohet.

Neni 2

Neni 23 i Konventës ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

"Neni 23

Mandati dhe largimi nga detyra

1. Gjyqtarët zgjidhen për një afat prej nëntë vjetësh. Ata nuk mund të rizgjidhen.
2. Mandati i gjyqtarëve përfundon kur ata arrijnë moshën 70 vjeç.
3. Gjyqtarët qëndrojnë në detyrë derisa të zëvendësohen. Megjithatë, ata vazhdojnë me shqyrtimin e çështjeve që kanë nën shqyrtim.
4. Asnjë gjyqtar nuk mund të largohet nga detyra, përveç kur gjyqtarët e tjerë vendosin me një shumicë prej dy të tretave se ai gjyqtar nuk ka përmbushur kushtet e caktuara."

Neni 3

Neni 24 i Konventës shfuqizohet.

Neni 4

Neni 25 i Konventës bëhet neni 24 dhe teksti i tij ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

"Neni 24
Sekretarja dhe relatorët

1. Gjykata ka një sekretari, funksionet dhe organizimi i të cilës përcaktohen në rregulloren e Gjykatës.

2. Kur trupi gjykues përbëhet nga një gjyqtar, Gjykata asistohet nga relatorët që funksionojnë në autoritetin e kryetarit të Gjykatës. Ata janë pjesë e sekretarisë së Gjykatës."

Neni 5

Neni 26 i Konventës bëhet neni 25 ("Gjykata Plenare") dhe teksti i saj ndryshohet si më poshtë:

1. Në fund të paragrafit d, presja zëvendësohet me pikëpresje dhe fjala "dhe" fshihet.
2. Në fund të paragrafit e, pika zëvendësohet me pikëpresje.
3. Shtohet një paragraf i ri f, i cili ka formulimin e mëposhtëm:
"f. Bën çdo kërkesë në pajtim me nenin 26 paragrafi 2."

Neni 6

Neni 27 i Konventës bëhet neni 26 dhe teksti i tij ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

"Neni 26
Trupi gjykues me një gjyqtar, komitetet, Dhomat dhe Dhoma e Lartë

1. Gjykata i shqyrton çështjet e sjella para saj në trup gjykues me një gjyqtar, në komitete me tre gjyqtarë, në Dhoma me shtatë gjyqtarë dhe në Dhomën e Lartë me shtatëmbëdhjetë gjyqtarë. Dhomat e Gjykatës formojnë komitete për një periudhë të caktuar kohe.

2. Me kërkesë të Gjykatës plenare, Komiteti i Ministrave, me vendim unanim dhe për një periudhë të caktuar kohe, mund të reduktojë numrin e gjyqtarëve të Dhomave në pesë.

3. Kur është në një trup gjykues me një gjyqtar, gjyqtari nuk shqyrton asnjë kërkesë kundër Palës së Lartë Kontraktuese, për të cilën ai është zgjedhur.

4. Gjyqtari që është zgjedhur për Palën e Lartë Kontraktuese të interesuar merr pjesë si anëtar zyrtar i Dhomës ose Dhomës së Lartë. Nëse nuk ka asnjë gjyqtar ose nëse gjyqtari nuk është në gjendje të marrë pjesë, një person i zgjedhur nga kryetari i Gjykatës nga një listë e dhënë paraprakisht nga ajo Palë do të marrë pjesë në cilësinë e gjyqtarit .

5. Dhoma e Lartë ka në përbërje të saj Kryetarin e Gjykatës, Zëvendëskryetarët, Kryetarët e Dhomave ose gjyqtarë të tjerë të zgjedhur në pajtim me rregulloren e Gjykatës. Nëse në Dhomën e Lartë vjen një çështje në bazë të Nenit 43, në Dhomën e Lartë nuk merr pjesë asnjë nga gjyqtarët e Dhomës që ka dhënë vendimin, me përjashtim të Kryetarit të Gjykatës dhe gjyqtarit që merret pjesë në lidhje me Palën e Lartë Kontraktuese të interesuar."

Neni 7

Pas nenit të ri 26, në Konventë shtohet edhe një nen i ri, që ka formulimin e mëposhtëm:

"Neni 27

Kompetenca e gjyqtarit të vetëm

1. Gjyqtari i vetëm mund ta deklarojë të papranueshëm ose ta heqë nga lista e çështjeve të Gjykatës një kërkesë të bërë në bazë të nenit 34, nëse një vendim i tillë mund të merret pa shqyrtim të mëtejshëm.

2. Vendimi është i formës së prerë.

3. Nëse një gjyqtar i vetëm nuk e deklaron një kërkesë të papranueshme ose e heq atë nga lista, gjyqtari ia paraqet atë një komiteti ose një Dhome për shqyrtim të mëtejshëm."

Neni 8

Neni 28 i Konventës ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

"Neni 28

Kompetenca e komiteteve

1. Në lidhje me një kërkesë të bërë në bazë të nenit 34, një komitet, me votë unanime:

a) mund ta deklarojë atë të papranueshme ose ta heqë atë nga lista e çështjeve, nëse një vendim i tillë mund të merret pa shqyrtim të mëtejshëm; ose

b) mund ta deklarojë atë të papranueshme dhe të nxjerrë në të njëjtën kohë një vendim mbi themelin e çështjes, nëse problemi i përfshirë në çështjen gjyqësore, përsa i takon interpretimit ose zbatimit të Konventës ose të protokolleve të saj, është një subjekt që ka gjetur zgjidhje në praktikën gjyqësore të Gjykatës.

2. Vendimet e ndërmjetme dhe përfundimtare në bazë të paragrafit 1 janë të formës së prerë.

3. Nëse gjyqtari i zgjedhur për një Pale të Lartë Kontraktuese të interesuar nuk është anëtar i komitetit, komiteti mund ta ftojë atë gjyqtar në çdo fazë të gjykimit të zërë vendin e një prej anëtarëve të komitetit, duke marrë parasysh të gjithë faktorët përkatës, duke përfshirë edhe faktin nëse ajo Palë ka kundërshtuar zbatimin e procedurës në bazë të paragrafit 1. b. "

Neni 9

Neni 29 i Konventës ndryshohet si më poshtë:

1. Paragrafi 1 ndryshohet me formulimin e mëposhtëm: "Nëse nuk merret asnjë vendim në bazë të nenit 27 ose 28, ose në bazë të nenit 28, Dhoma vendos në lidhje me pranueshmërinë dhe themelin e kërkesave individuale të bëra në bazë të nenit 34. Vendimi mbi pranueshmërinë mund të merret veçmas."

2. Në fund të paragrafit 2 shtohet një fjali e re që ka formulimin e mëposhtëm: "Vendimi mbi pranueshmërinë merret veçmas përveç, kur gjykata, në raste të veçanta, vendos ndryshe."

3. Paragrafi 3 shfuqizohet.

Neni 10

Neni 31 i Konventës ndryshohet si më poshtë:

1. Në fund të paragrafit "a", fshihet fjala "dhe".

2. Paragrafi "b" bëhet paragrafi "c" dhe shtohet një paragraf "b" me formulimin e mëposhtëm:

"b. Vendos për çështje që i vijnë Gjykatës nga Komiteti i Ministrave në pajtim me nenin 46, paragrafi 4; dhe".

Neni 11

Neni 32 i Konventës ndryshohet si më poshtë:

Në fund të paragrafit 1 shtohet një presje dhe numri 46 pas numrit 34.

Neni 12

Paragrafi 3 i nenit 35 të Konventës ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

"3. Gjykata deklaron çdo kërkesë individuale të bërë në bazë të nenit 34 të papranueshme, kur mendon se:

a) kërkesa është e papajtueshme me dispozitat e Konventës ose protokollet e saj, haptazi e pabazuar ose një shpërdorim të së drejtës për kërkesë individuale; ose

b) paraqitësi i kërkesës nuk ka pësuar ndonjë dëm të konsiderueshëm, përveç kur respektimi i të drejtave të njeriut sipas përcaktimit të Konventës dhe protokolleve të saj kërkon shqyrtimin e kërkesës në lidhje me themelin e saj, me kusht që për këtë shkak asnjë çështje të mos refuzohet nëse nuk është shqyrtuar si duhet nga një gjykatë kombëtare."

Neni 13

Shtohet një paragraf i ri 3 në fund të nenit 36 të Konventës, i cili ka formulimin e mëposhtëm:

"3. Komisioneri i Këshillit të Europës për të Drejtat e Njeriut mund të paraqesë komente me shkrim dhe të marrë pjesë në seanca në të gjitha çështjet para një Dhome ose Dhomës së Lartë." .

Neni 14

Neni 38 i Konventës ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

"Neni 38

Shqyrtimi i çështjes

Gjykata e shqyrton çështjen së bashku me përfaqësuesit e palëve dhe, nëse është e nevojshme, ndërmerr një hetim, për kryerjen e efektshme të të cilit Palët e Larta Kontraktuese të interesuara ofrojnë të gjitha lehtësitë e nevojshme."

Neni 15

Neni 39 i Konventës ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

"Neni 39

Zgjidhjet me pajtim

1. Në çdo fazë të gjykimit, Gjykata mund të vihet në dispozicion të palëve të interesuara, me qëllim që të arrihet një zgjidhje me pajtim për çështjen mbi bazën e respektimit të të drejtave të njeriut sipas përcaktimit në Konventë dhe protokollet e saj.

2. Gjykimi i zhvilluar sipas paragrafit 1 është konfidencial.

3. Nëse arrihet një zgjidhje me pajtim, Gjykata e heq çështjen nga lista nëpërmjet një vendimi që kufizohet në një përmbledhje të shkurtër të fakteve dhe zgjidhjes së arritur.

4. Vendimi i përcillet Komitetit të Ministrave, i cili mbikëqyr zbatimin e kushteve të zgjidhjes me pajtim sipas përcaktimit në vendim."

Neni 16

Vendimi i 46 i Konventës ndryshohet me formulimin e mëposhtëm:

"Neni 46

Forca detyruese dhe ekzekutimi i vendimeve

1. Palët e Larta Kontraktuese marrin përsipër të respektojnë vendimin e formës së prerë të Gjykatës në çdo çështje ku ato janë palë.

2. Vendimi i formës së prerë i Gjykatës i përcillet Komitetit të Ministrave, i cili mbikëqyr ekzekutimin e tij.

3. Nëse Komiteti i Ministrave është i mendimit se mbikëqyrja e ekzekutimit të vendimit të formës së prerë pengohet nga një problem i interpretimit të vendimit, ai mund t'ia referojë çështjen Gjykatës për t'u shprehur me vendim për çështjen e interpretimit. Një vendim i tillë kërkon një shumicë prej dy të tretave të përfaqësuesve që kanë të drejtë të marrin pjesë në Komitet.

4. Nëse Komiteti i Ministrave është i mendimit se një Palë e Lartë Kontraktuese refuzon të respektojë një vendim të formës së prerë të Gjykatës në një çështje ku ajo është palë, pasi t'i ketë dërguar një njoftim formal asaj Palë dhe me vendim që merret me një shumicë prej dy të tretave të përfaqësuesve që marrin pjesë në Komitet, ai mund t'ia referojë Gjykatës çështjen nëse Pala e ka përmbushur detyrimin e saj në bazë të paragrafit 1.

5. Nëse Gjykata gjen një shkelje të paragrafit 1, ajo ia referon çështjen Komitetit të Ministrave për shqyrtimin e masave që duhen marrë. Nëse Gjykata nuk gjen asnjë shkelje të paragrafit 1, ajo ia referon çështjen Komitetit të Ministrave, i cili e mbyll shqyrtimin e çështjes."

Neni 17

Neni 59 i Konventës ndryshohet si më poshtë:

1. Futet një paragraf i ri 2, i cili ka formulimin e mëposhtëm:

"2. Bashkimi Evropian mund të aderojë në këtë Konventë."

2. Paragrafët 2, 3 dhe 4 bëhen përkatësisht paragrafët 3, 4 dhe 5.

Dispozita të fundit dhe transitore

Neni 18

1. Ky protokoll është i hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruese të Konventës, që mund ta shprehin pëlqimin e tyre për t'u detyruar nëpërmjet:

a) nënshkrimit pa rezerva në lidhje me ratifikimin, pranimin ose aprovimin; ose

b) nënshkrimit që i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose aprovimit, pasuar nga ratifikimi, pranimi ose aprovimi.

2. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose aprovimit depozitohen te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës.

Neni 19

Ky protokoll hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe tremujore pas datës në të cilën të gjitha Palët në Konventë kanë shprehur pëlqimin e tyre për t'iu nënshtruar këtij protokoll në pajtim me dispozitat e nenit 18.

Neni 20

1. Duke filluar nga data e hyrjes në fuqi të këtij protokoll, dispozitat e tij zbatohen për të gjitha kërkesat që janë në shqyrtim e sipër në gjykatë, si dhe për të gjitha vendimet, ekzekutimi i të cilave është nën mbikëqyrjen e Komitetit të Ministrave.

2. Kriteri i ri i pranueshmërisë i prezantuar nëpërmjet nenit 12 të këtij protokoll në nenin 35, paragrafi 3.b të Konventës nuk zbatohet në lidhje me kërkesat e deklaruara të pranueshme para hyrjes në fuqi të këtij protokoll. Në dy vitet e para pas hyrjes në fuqi të këtij protokoll, kriteri i ri i pranueshmërisë mund të zbatohet vetëm nga Dhomat dhe Dhoma e Lartë e Gjykatës.

Neni 21

Mandati i gjyqtarëve që kanë mandatin e parë në datën e hyrjes në fuqi të këtij protokoll zgjatet *ipso jure* deri në një afat total prej nëntë vjetësh. Gjyqtarët e tjerë përfundojnë mandatin e tyre, i cili zgjatet *ipso jure* me dy vjet.

Neni 22

Njoftimi

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës njofton shtetet anëtare të Këshillit të Evropës për:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitim të çdo instrumenti ratifikimi, pranimi ose aprovimi;
- c) datën e hyrjes në fuqi të këtij protokoll në pajtim me nenin 19;
- d) çdo akt, njoftim ose komunikim tjetër që ka të bëjë me këtë protokoll.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit, duke qenë të autorizuar rregullisht, kanë nënshkruar këtë protokoll.

Bërë në Strasburg, më 13 maj 2004, në anglisht dhe frëngjisht, të dyja tekstet janë njëloj autentike, në një kopje të vetme të cilat depozitohen në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës u dërgon kopje të njësuara me origjinalin të gjitha shteteve anëtare të Këshillit të Evropës.

PROTOKOLLI NR. 15
QË AMENDON KONVENTËN PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË
NJERIUT DHE LIRIVE THEMELORE

Strasbourg, 24.6.2013

KONVENTA

Protokollet nr. 1, nr. 4, nr. 6, nr. 7, nr. 12, nr. 13

Raport shpjegues

Frëngjisht

Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut

Komiteti Drejtues për të Drejtat e Njeriut (CDDH)

Hyrje

Shtetet anëtare të Këshillit të Evropës dhe palët e tjera kontraktuese të Konventës për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, nënshkruan në Romë, më 4 nëntor 1950 (që këtej e tutje referuar si “Konventa”), si palë nënshkruese në këtë dokument,

Duke marrë në konsideratë deklaratën e miratuar në konferencën e nivelit të lartë lidhur me të ardhmen e Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut, të mbajtur në Brajton (Brighton), më 19 dhe 20 prill 2012, si dhe deklaratat e miratuara në konferencat e zhvilluara në Interlaken, më 18 dhe 19 shkurt 2010 dhe në Izmir, më 26 dhe 27 prill 2011;

Duke marrë në konsideratë Opinionin nr. 283 (2013), miratuar nga Asambleja Parlamentare e Këshillit të Evropës, më 26 prill 2013;

Duke marrë në konsideratë nevojën për t’u siguruar se Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (që këtej e tutje referuar si “Gjykata”), mund të vazhdojë të luajë rolin e saj të shquar në mbrojtjen e të drejtave të njeriut në Evropë,

kanë rënë dakord si vijon:

Neni 1

Në fund të preambulës së Konventës shtohet një përshkrim që do të lexohet si më poshtë:

“Duke konfirmuar se Palët Kontraktuese, në përputhje me parimet e subsidiaritetit, kanë përgjegjësinë parësore të sigurojnë të drejtat dhe liritë e përcaktuara në këtë Konventë dhe protokollet e saj, dhe duke vepruar në këtë mënyrë ato gëzojnë një shkallë vlerësimi që i nënshtrohet juridiksionit mbikëqyrës të Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut të përcaktuar nga kjo Konventë.”.

Neni 2

1. Në nenin 21 të Konventës, shtohet paragrafi 2, me përmbajtjen si më poshtë:

“Kandidatët do të jenë më të rinj se 65 vjeç, në datën në të cilën lista e tre kandidatëve është kërkuar nga Asambleja Parlamentare, në vijim të nenit 22.”.

2. Paragrafët 2 dhe 3, të nenit 21 të Konventës, do të shndërrohen përkatësisht në paragrafët 3 dhe 4 të nenit 21.

3. Paragrafi 2 i nenit 23 të Konventës hiqet. Paragrafët 3 dhe 4, të nenit 23, bëhen përkatësisht paragrafët 2 dhe 3, të nenit 23.

Neni 3

Në nenin 30 të Konventës, hiqen fjalët “në rast se njëra prej palëve të objekteve të çështjes”.

Neni 4

Në nenin 35, paragrafi 1 i Konventës, fjalët “brenda një periudhe gjashtëmujore” zëvendësohen me fjalët “brenda një periudhe katërmujore”.

Neni 5

Në nenin 35, paragrafi 3, nënparagrafi “b” i Konventës hiqen fjalët “dhe në rast se asnjë çështje nuk mund të refuzohet për këtë arsye, që nuk është konsideruar në mënyrë të përshtatshme nga një gjykatë vendase”.

Neni 6

Dispozita përfundimtare dhe transitore

1. Ky protokoll do të jetë i gatshëm për nënshkrim nga palët kontraktuese të Konventës, që mund të shprehin pëlqimin e tyre për t'u lidhur, nga:

- a) nënshkrimi pa rezervë për sa i përket ratifikimit, pranimit ose miratimit; ose
- b) nënshkrimi që i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit, pasuar nga ratifikimi, pranimi ose miratimi.

2. Instrumenti i ratifikimit, pranimit ose miratimit do të depozitohet në Sekretariatin e Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

Neni 7

Ky protokoll hyn në fuqi ditën e parë të muajit pas skadimit të një periudhe tremujore, pas datës në të cilën të gjitha palët kontraktuese të Konventës kanë shprehur pëlqimin e tyre për të qenë të lidhura nga protokollin, në përputhje me nenin 6.

Neni 8

1. Amendamentet e paraqitura nga neni 2 i këtij protokollin do të vlejné vetëm për kandidatët në listat që i dorëzohen Asamblesë Parlamentare nga Palët Kontraktuese, sipas nenit 22 të Konventës, pas hyrjes në fuqi të këtij protokollin.

2. Amendamenti i paraqitur nga neni 3 i këtij protokollin nuk vlen për ndonjë çështje të mbartur në të cilën njëra nga palët ka kundërshtuar, përpara datës së hyrjes në fuqi të këtij protokollin, një propozim të Dhomës pranë Gjykatës për të hequr dorë nga juridiksioni në favor të Dhomës së Madhe.

3. Neni 4 i këtij protokollin do të hyjë në fuqi pas skadimit të një periudhe gjashtëmujore, pas datës së hyrjes në fuqi të këtij protokollin. Neni 4 i këtij protokollin nuk do të jetë i vlefshëm për aplikimet, për të cilat vendimi përfundimtar në kuptim të nenit 35, paragrafi 1 të Konventës, është marrë përpara datës së hyrjes në fuqi të nenit 4 të këtij protokollin.

4. Të gjitha dispozitat e tjera të këtij protokollin nuk do të aplikohen nga data e hyrjes në fuqi, në përputhje me nenin 7.

Neni 9

Sekretariati i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do të njoftojë shtetet anëtare të Këshillit të Evropës dhe Palët Kontraktuese të Konventës, lidhur me:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitimin e çdo instrumenti të ratifikimit, pranimit ose miratimit;
- c) datën e hyrjes në fuqi të këtij protokoll, në përputhje me nenin 7; dhe
- d) çdo akt, njoftim ose komunikim tjetër lidhur me këtë protokoll.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit, duke qenë të autorizuar për këtë, e kanë nënshkruar këtë protokoll.

Bërë në Strasburg, më 24 qershor 2013, në anglisht dhe në frëngjisht, të dyja tekstet njëlloj autentike, në një kopje të vetme që do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do t'ia përcjellë kopjet e certifikuara secilit shtet anëtar të Këshillit të Evropës dhe Palëve Kontraktuese të Konventës.

PROTOKOLLI NR. 16
I KONVENTËS PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT
DHE LIRIVE THEMELORE
STRASBURG, 2.X.2013

Hyrje

Shtete anëtare të Këshillit të Europës dhe Palët e tjera të Larta Kontraktuese të Konventës për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore, të nënshkruar në Romë më 4 nëntor 1950 (më poshtë e quajtur "Konventa"), nënshkrues të saj:

Duke marrë në konsideratë dispozitat e Konventës dhe në veçanti, nenin 19 që themelon Gjykatën Europiane të të Drejtave të Njeriut (më poshtë e quajtur "Gjykata");

Duke pasur parasysh se zgjerimi i kompetencës së Gjykatës për dhënie e opinioneve rekomanduese do të përmirësojë më tej ndërveprimin midis Gjykatës dhe autoriteteve kombëtare dhe në këtë mënyrë do të forcojë zbatimin e Konventës, në përputhje me parimin e subsidiaritetit.

Duke pasur parasysh opinionin nr. 285 (2013) të miratuar nga Asambleja Parlamentare e Këshillit të Europës më 28 qershor 2013,

kanë rënë dakord si më poshtë:

Neni 1

1. Gjykata dhe tribunale më të larta të një Pale të Lartë Kontraktuese, të përcaktuara në përputhje me nenin 10, mund t'i kërkojnë Gjykatës të japë opinione rekomanduese mbi çështje parimore të lidhura me interpretimin ose zbatimin e të drejtave dhe lirive të përcaktuara në Konventë ose protokollat e saj.

2. Gjykata ose tribunali kërkues mund të kërkojnë një opinion rekomandues vetëm në kontekstin e një çështjeje të mbetur pezull para saj.

3. Gjykata ose tribunali kërkues jep arsyet për kërkesën e saj/të tij dhe informacionin përkatës paraprak ligjor dhe faktik në lidhje me çështjen e mbetur pezull.

Neni 2

1. Një trup prej pesë gjyqtarësh të Dhomës së Madhe vendosin nëse duhet të pranojnë kërkesën për opinionin rekomandues, duke marrë në konsideratë nenin 1. Trupi gjyqësor jep arsyet për çdo refuzim për pranimin e kërkesës.

2. Nëse trupi gjyqësor e pranon kërkesën, Dhoma e Madhe do të japë opinionin rekomandues.

3. Trupi gjyqësor dhe Dhoma e Madhe, të përmendur në paragrafët pararendës, përfshijnë gjyqtarin e zgjedhur kryesisht në lidhje me Palën e lartë kontraktuese të cilit i përket gjykata ose tribunali kërkues. Nëse nuk ka asnjë gjyqtar ose nëse ai gjyqtar nuk mund të veprojë në atë cilësi, një person i zgjedhur nga kryetari i Gjykatës nga një listë e paraqitur paraprakisht nga ajo Palë, do të veprojë në cilësinë e gjyqtarit.

Neni 3

Komisioneri i Këshillit të Europës për të Drejtat e Njeriut dhe Pala e Lartë Kontraktuese të cilës i përket gjykata ose tribunali kërkues, kanë të drejtën e paraqitjes së komenteve me shkrim dhe pjesëmarrjes në seancë. Në interesin e miradministrit të drejtësisë, kryetari i Gjykatës gjithashtu mund të ftojë ndonjë palë tjetër të lartë kontraktuese ose person që të paraqesë komente me shkrim ose të marrë pjesë në seancë.

Neni 4

1. Për opinionet rekomanduese jepen arsytet përkatëse.
2. Nëse opinionin rekomandues nuk përfaqëson, tërësisht ose pjesërisht, opinionin unanim të gjyqtarëve, çdo gjyqtar do të ketë të drejtë të japë opinionin individual.
3. Opinionet rekomanduese i komunikohen gjykatës ose tribunalit kërkues dhe Palës së Lartë kontraktuese të cilës i përket gjykata ose tribunali.
4. Opinionet rekomanduese publikohen.

Neni 5

Opinionet rekomanduese nuk janë detyruese.

Neni 6

Në lidhje me Palët e Larta Kontraktuese, dispozitat e neneve 1 deri 5 të këtij protokoll konsiderohen nene shtesë të Konventës, dhe si rrjedhojë zbatohen të gjitha dispozitat e Konventës.

Neni 7

1. Ky protokoll është i hapur për nënshkrim nga Palët e Larta Kontraktuese të Konventës që mund të shprehin pëlqimin e tyre për të përmbushur detyrimet ligjore për:
 - a) nënshkrimin pa rezervë në lidhje me ratifikimin, pranimin ose miratimin; ose
 - b) nënshkrimin në bazë të ratifikimit, pranimit ose miratimit, ndjekur nga ratifikimi, pranimi ose miratimi.
2. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

Neni 8

1. Ky protokoll hyn në fuqi ditën e parë të muajit pas skadimit të një periudhe tremujore pas datës në të cilën dhjetë Palët e Larta Kontraktuese të Konventës kanë shprehur pëlqimin e tyre për të përmbushur detyrimet ligjore sipas protokollit, në përputhje me dispozitat e nenit 7.
2. Në lidhje me ndonjë Palë të Lartë Kontraktuese të Konventës që më pas shpreh pëlqimin për të përmbushur detyrimet ligjore sipas tij, protokollin do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit pas skadimit të një periudhe tremujore pas datës së shprehjes së pëlqimit të saj për të përmbushur detyrimet ligjore sipas protokollit, në përputhje me dispozitat e nenit 7.

Neni 9

Në lidhje me dispozitat e këtij protokollin nuk mund të bëhet asnjë rezervë sipas nenit 57 të Konventës.

Neni 10

Në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumentit të saj të ratifikimit, pranimit se miratimit, me anë të një deklarate drejtuar Sekretariatit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, secila Palë e Lartë Kontraktuese specifikon gjykatat ose tribunalet që cakton për qëllime të nenit 1, paragrafi 1 të këtij protokollin. Kjo deklaratë mund të ndryshohet në një datë të mëvonshme dhe në të njëjtën mënyrë.

Neni 11

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës njofton shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe palët e tjera të larta kontraktuese të konventës në lidhje me:

- a) ndonjë nënshkrim;
- b) depozitim të një instrumenti ratifikimi, pranimi ose miratimi;
- c) ndonjë datë të hyrjes në fuqi të këtij protokoll në përputhje me nenin 8;
- d) ndonjë deklaratë të bërë në përputhje me nenin 10; dhe
- e) ndonjë akt, njoftim ose komunikim tjetër në lidhje me këtë protokoll.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit duke qenë të autorizuar sipas rregullave për këtë qëllim, kanë nënshkruar këtë protokoll.

Hartuar në Strasburg më 2 tetor 2013 në gjuhën angleze dhe frënge, ku të dyja tekstet janë njëllorj autentike, në një kopje të vetme që depozitohet në arkivat e Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës i transmeton kopje të vërtetuara çdo shteti anëtar të Këshillit të Europës dhe Palëve të Tjera të Larta Kontraktuese të Konventës.

KONVENTË
PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË NJERIUT DHE DINJITETIT TË QENIEVE
NJERËZORE NË LIDHJE ME APLIKIMIN E BIOLOGJISË DHE MJEKËSISË:
KONVENTË MBI TË DREJTAT E NJERIUT DHE BIOMJEKËSISË¹

Preambul

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës, shtetet e tjera dhe Komuniteti Europian, nënshkrues të kësaj konvente,

duke pasur parasysh Konventën për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore të 4 nëntorit 1950;

duke pasur parasysh Kartën Sociale Europiane të 18 tetorit 1961;

duke pasur parasysh marrëveshjen ndërkombëtare për të drejtat civile dhe politike dhe marrëveshjen ndërkombëtare për të drejtat ekonomike, sociale dhe kulturore të 16 dhjetor 1966;

duke pasur parasysh konventën për mbrojtjen e individëve në lidhje me përpunimin automatik të të dhënave personale të 28 janarit 1981;

duke pasur gjithashtu parasysh Konventën për të drejtat e fëmijëve të 20 nëntorit 1989;

duke marrë në konsideratë se qëllimi i Këshillit të Europës është arritja e një uniteti më të madh ndërmjet anëtarëve të tij dhe se një prej metodave me anë të së cilës ky qëllim do të arrihet është mbrojtja dhe njohja e mëtejshme e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore;

të ndërgjegjshme për përshpejtimin e zhvillimeve në biologji dhe mjekësi;

të bindura për nevojën për të respektuar qenien njerëzore dhe si individ, edhe si pjesëtar të racës njerëzore dhe duke njohur rëndësinë e garantimit të dinjitetit të qenieve njerëzore;

të ndërgjegjshme se keqpërdorimi i biologjisë dhe mjekësisë mund të çojë në akte që rrezikojnë dinjitetin njerëzor;

duke pohuar se progresi në biologji dhe mjekësi duhet të përdoret për përfitimin e brezave të tanishëm dhe të ardhshëm;

duke theksuar nevojën për bashkëpunim ndërkombëtar, në mënyrë që i gjithë njerëzimi të mund të gëzojë përfitimet e biologjisë dhe mjekësisë;

duke njohur rëndësinë e promovimit të debatit publik, mbi çështjet e ngritura nga aplikimi i biologjisë dhe mjekësisë dhe përgjigjet që duhet t'u jepen atyre;

duke dëshiruar t'u kujtojnë të gjithë anëtarëve të shoqërisë të drejtat dhe përgjegjësitë e tyre;

duke marrë parasysh punën e Asamblesë Parlamentare në këtë fushë, përfshirë rekomandimin 1160 (1991) mbi përgatitjen e një konvente për bioetikën;

të vendosura për marrjen e masave të nevojshme për mbrojtjen e dinjitetit njerëzor dhe të drejtat dhe liritë themelore të individit në lidhje me aplikimin e biologjisë dhe mjekësisë,

kanë rënë dakord si më poshtë:

KAPITULLI I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi dhe objekti

Palët e kësaj konvente mbrojnë dinjitetin dhe identitetin e të gjitha qenieve njerëzore dhe i garantojnë çdokujt, pa diskriminim, respekt për integritetin e tyre, si dhe për të drejtat e tjera dhe liritë themelore në lidhje me aplikimin e biologjisë dhe mjekësisë.

Çdo palë, sipas ligjit të saj të brendshëm, merr masat e nevojshme për t'u dhënë fuqi dispozitave të kësaj konvente.

¹ Miratuar me ligjin nr.10 339, datë 28.10.2010, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 159, datë 3 dhjetor 2010.

Neni 2
Supremacia e qenies njerëzore

Interesat dhe mirëqenia e qenieve njerëzore kanë përparësi ndaj interesit të vetëm të shoqërisë ose shkencës.

Neni 3
Aksesi i barabartë për kujdes shëndetësor

Palët, duke marrë parasysh nevojat shëndetësore dhe burimet e disponueshme, marrin masat e përshtatshme, me synim që të garantojnë brenda juridiksionit të tyre akses të barabartë për kujdes shëndetësor të cilësisë së duhur.

Neni 4
Standardet profesionale

Çdo ndërhyrje në fushën shëndetësore, duke përfshirë kërkimet, duhet të kryhet në përputhje me detyrimet dhe standardet përkatëse profesionale.

KAPITULLI II
MIRATIMI

Neni 5
Rregulli i përgjithshëm

Një ndërhyrje në fushën shëndetësore mund të kryhet vetëm pasi personi i interesuar të ketë dhënë pëlqimin e lirë dhe të bazuar në lidhje me të.

Ky person merr informacionin e nevojshëm paraprak për qëllimin dhe natyrën e ndërhyrjes, si dhe për pasojat dhe rreziqet e saj.

Në çdo kohë, personi në fjalë mund të jetë i lirë për të tërhequr pëlqimin e dhënë.

Neni 6
Mbrojtja e personave të paaftë për dhënien e pëlqimit

1. Në bazë të neneve 17 dhe 20 më poshtë, një ndërhyrje mund të kryhet vetëm për një person të paaftë për dhënien e pëlqimit për përfitimin e tij ose të saj të drejtpërdrejtë.

2. Kur, sipas ligjit, një i mitur nuk është i aftë për të dhënë pëlqimin në lidhje me një ndërhyrje, ndërhyrja mund të kryhet vetëm me autorizimin e përfaqësuesit të tij ose të saj ose të një autoriteti ose personi ose organi të parashikuar me ligj.

Opinionin i të miturit merret në konsideratë si një faktor gjithnjë e më përcaktues në raport me moshën e tij ose të saj dhe shkallën e pjekurisë.

3. Kur, sipas ligjit, një person në moshë madhore nuk është i aftë për të dhënë pëlqimin mbi një ndërhyrje për shkak të një paaftësie mendore, sëmundjeje ose për arsye të ngjashme, ndërhyrja mund të kryhet vetëm me autorizimin e përfaqësuesit të tij ose të saj ose të një autoriteti ose personi, ose organi të parashikuar me ligj.

4. Individit përkatës, autoritetit, personit ose organit të përmendur në paragrafët 2 dhe 3 më sipër i jepet nën të njëjtat kushte informacioni i përmendur në nenin 5.

5. Autorizimi i përmendur në paragrafët 2 dhe 3 më sipër mund të tërhiqet në çdo kohë në interesin më të mirë të personit përkatës.

Neni 7

Mbrojtja e personave me çrregullime mendore

Në bazë të kushteve mbrojtëse të parashikuara me ligj, duke përfshirë procedurat mbikëqyrëse, të kontrollit dhe apelit, një person me çrregullime të rënda mendore mund t'i nënshtrohet, pa miratimin e tij ose të saj, një ndërhyrjeje të synuar për trajtimin e çrregullimit të tij ose të saj mendor vetëm kur pa këtë trajtim, shëndeti i tij ose i saj mund të dëmtohet seriozisht.

Neni 8

Situata emergjente

Kur për shkak të një situatë emergjente nuk mund të merret miratimi i duhur, mund të kryhet menjëherë çdo ndërhyrje e nevojshme nga pikëpamja mjekësore në interes të shëndetit të individit përkatës.

Neni 9

Dëshirat e shprehura më parë

Dëshirat e shprehura më parë, në lidhje me një ndërhyrje mjekësore nga një pacient që në kohën e ndërhyrjes nuk është i aftë të shprehë dëshirat e tij ose të saj, merren në konsideratë.

KAPITULLI III

JETA PRIVATE DHE E DREJTA PËR INFORMIM

Neni 10

Jeta private dhe e drejta për informim

1. Çdokush ka të drejtën e respektimit të jetës private në lidhje me informimin rreth shëndetit të tij ose të saj.
2. Çdokush ka të drejtë të dijë çdo informacion të mbledhur rreth shëndetit të tij ose të saj. Megjithatë, respektohen dëshirat e individëve për të mos u informuar në këtë mënyrë.
3. Në raste të veçanta, mund të vendosen kufizime me ligj mbi ushtrimin e të drejtave në përmbajtje të paragrafit 2, në interes të pacientit.

KAPITULLI IV

GJENOMI NJERËZOR

Neni 11

Mosdiskriminimi

Ndalohet çdo formë diskriminimi kundër një personi për arsye të trashëgimisë së tij ose të saj gjenetike.

Neni 12

Testet gjenetike parashikuese

Testet që parashikojnë sëmundje gjenetike ose që shërbejnë për të identifikuar subjektin si mbartës të një gjeni përgjegjës për një sëmundje ose për të zbuluar një predispozitë gjenetike ose prirje ndaj një sëmundjeje, mund të kryhen vetëm për qëllime shëndetësore ose kërkime shkencore të lidhura me qëllime shëndetësore dhe i nënshtrohen konsulencës së duhur gjenetike.

Neni 13

Ndërhyrjet në gjenomin njerëzor

Një ndërhyrje që synon të modifikojë gjenomin njerëzor mund të ndërmerret vetëm për qëllime parandaluese, diagnostikuese ose terapeutike dhe vetëm nëse qëllimi i saj nuk është paraqitja e ndonjë modifikimi në gjenomin e një pasardhësi.

Neni 14

Mospërzgjedhja e gjinisë

Përdorimi i teknikave të riprodhimit me ndihmën e elementeve mjekësore nuk lejohet për qëllim të zgjedhjes së gjinisë së fëmijës së ardhshëm, përveç rasteve kur duhet të shmanget një sëmundje e rëndë e trashëguar e lidhur me gjininë.

KAPITULLI V KËRKIMET SHKENCORE

Neni 15

Rregulli i përgjithshëm

Kërkimet shkencore në fushën e biologjisë dhe mjekësisë kryhen lirisht, në bazë të dispozitave të kësaj konvente dhe dispozitave të tjera ligjore që garantojnë mbrojtjen e qenieve njerëzore.

Neni 16

Mbrojtja e personave që u nënshtrohen kërkimeve

Kërkimet për një person mund të ndërmerren vetëm nëse plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

- i) Nuk ka asnjë alternativë të ngjashme efektive për kërkime për qeniet njerëzore;
 - ii) Rreziqet që mund të pësohen nga ai person janë proporcionale me përfitimet e mundshme të kërkimit;
 - iii) Projekti kërkimor është miratuar nga organi kompetent pas shqyrtimit të pavarur të vlerave të tij shkencore, duke përfshirë vlerësimin e rëndësisë së qëllimit të kërkimit dhe rishikimit shumëdisiplinor të pranueshmërisë së tij etike;
 - iv) Personat që u nënshtrohen kërkimeve janë informuar për të drejtat e tyre dhe garancitë e parashikuara me ligj për mbrojtjen e tyre;
 - v) Pëlqimi i nevojshëm që parashikohet sipas nenit 5 është dhënë shprehimisht, specifikisht dhe është i dokumentuar.
- Ky pëlqim mund të tërhiqet lirisht në çdo kohë.

Neni 17

Mbrojtja e personave të paaftë për dhënien e pëlqimit në lidhje me kërkimin

1. Kërkimet për një person të paftë për dhënien e pëlqimit, siç përcaktohet në nenin 5, mund të ndërmerren vetëm nëse plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

- i) Plotësohen kushtet e parashtruara në nenin 16, nënparagrafët “i” deri “iv”;
- ii) Rezultatet e kërkimit mund të nxjerrin përfitim real dhe të drejtpërdrejtë për shëndetin e tij ose të saj;
- iii) Kërkime të ngjashme efektive nuk mund të kryhen për individë të aftë për dhënien e pëlqimit;

iv) Autorizimi i nevojshëm i parashikuar në nenin 6 është dhënë specifikisht dhe me shkrim; dhe

v) Personi përkatës nuk shpreh kundërshtim.

2. Në raste të veçanta dhe sipas kushteve mbrojtëse të parashikuara me ligj, kur kërkimi nuk mund të nxjerrë rezultate të një përfitimi të drejtpërdrejtë për shëndetin e personit përkatës, ky kërkim mund të autorizohet në bazë të kushteve të parashtruara në paragrafin 1, nënparagrafin “i”, “iii”, “iv” dhe “v” më sipërm dhe kushteve të mëposhtme shtesë:

i) Nëpërmjet përmirësimit të dukshëm, në kuptimin shkencor, të gjendjes, sëmundjes ose çrregullimit të individit, kërkimi synon të kontribuojë në arritjen përfundimtare të rezultateve që mund të ofrojnë përfitime për personin përkatës ose për persona të tjerë në të njëjtën grupmoshë ose që vuajnë nga e njëjta sëmundje ose çrregullim ose që janë në të njëjtën gjendje;

ii) Kërkimi përfshin vetëm rrezikun dhe barrën minimale për individin përkatës.

Neni 18

Kërkimet për embrionin *in vitro*

1. Kur ligji lejon kërkime për embrionet *in vitro*, ai duhet të garantojë mbrojtje të mjaftueshme të embrionit.

2. Ndalohet krijimi i embrioneve njerëzore për qëllime kërkimore.

KAPITULLI VI

HEQJA E ORGANEVE DHE INDEVE NGA DHURUESIT E GJALLË PËR QËLLIME TRANSPLANTIMI

Neni 19

Rregulli i përgjithshëm

1. Heqja e organeve ose indeve nga një person i gjallë për qëllime transplantimi mund të kryhet vetëm për përfitime terapeutike të marrësit dhe kur nuk ka ndonjë organ ose ind të përshtatshëm të disponueshëm nga një person i vdekur dhe asnjë metodë tjetër të ngjashme dhe efektive terapeutike.

2. Pëlqimi i nevojshëm që parashikohet në nenin 5 duhet të jetë dhënë shprehimisht dhe specifikisht ose me shkrim, ose para një organi zyrtar.

Neni 20

Mbrojtja e personave të paaftë për dhënien e pëlqimit për heqjen e organit

1. Asnjë heqje e organit ose indit nuk mund të kryhet ndaj një personi të paaftë për dhënien e pëlqimit sipas nenit 5.

2. Në raste të veçanta dhe nën kushte mbrojtëse të parashikuara me ligj, mund të autorizohet heqja e indit regjenerues nga një person i paaftë për dhënien e pëlqimit, me kusht që të plotësohen kushtet e mëposhtme:

i) Nuk ka një dispozicion dhurues të përputhshëm, të aftë për dhënien e pëlqimit;

ii) Marrësi është vëlla ose motër i dhuruesit;

iii) Dhurimi duhet të shpëtojë jetën e marrësit;

iv) Autorizimi i parashikuar sipas paragrafëve 2 dhe 3 të nenit 6 është dhënë specifikisht dhe me shkrim, në përputhje me ligjin dhe miratimin e organit kompetent;

v) Dhuruesi i mundshëm përkatës nuk shpreh kundërshtim.

KAPITULLI VII
NDALIMI I FITIMIT FINANCIAR DHE ELIMINIMI I NJË PJESE TË TRUPIT
NJERËZOR

Neni 21

Ndalimi i fitimit financiar

Trupi njerëzor dhe pjesët e tij, si të tilla, nuk duhet të bëhen shkak për fitim financiar.

Neni 22

Eliminimi i pjesës së hequr të trupit njerëzor

Kur gjatë një ndërhyrjeje është hequr ndonjë pjesë e një trupi njerëzor, ajo mund të ruhet dhe përdoret për një qëllim të ndryshëm nga ai për të cilin ishte hequr, vetëm nëse kryhet në përputhje me informacionin e duhur dhe procedurat e miratimit.

KAPITULLI VIII
SHKELJA E DISPOZITAVE TË KONVENTËS

Neni 23

Shkelja e të drejtave ose parimeve

Palët ofrojnë pa vonesë mbrojtjen e duhur gjyqësore për të parandaluar ose ndaluar për shkelje të paligjshme të të drejtave dhe parimeve të parashtruara në këtë konventë.

Neni 24

Kompensimi për dëmin e padrejtë

Personi i cili ka pësuar dëm të padrejtë që shkaktohet nga një ndërhyrje, ka të drejtën e një kompensimi të drejtë sipas kushteve dhe procedurave të parashikuara me ligj.

Neni 25

Sanksionet

Palët parashikojnë sanksione të përshtatshme që zbatohen në rast të shkeljes së dispozitave në përmbajtje të kësaj konvente.

KAPITULLI IX
MARRËDHËNIA MIDIS KËSAJ KONVENTE DHE DISPOZITAVE TË TJERA

Neni 26

Kufizimet mbi ushtrimin e të drejtave

1. Nuk vendoset asnjë kufizim mbi ushtrimin e të drejtave dhe kushteve mbrojtëse në përmbajtje të kësaj konvente, të ndryshme nga ato që parashikohen me ligj dhe të nevojshme në një shoqëri demokratike në interes të sigurisë publike, për parandalimin e krimit, për mbrojtjen e shëndetit publik ose për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të tjerëve.

2. Kufizimet e parashikuara në paragrafin pararendës nuk mund të vendosen për nenet 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20 dhe 21.

Neni 27

Mbrojtja më e zgjeruar

Asnjë prej dispozitave të kësaj konvente nuk interpretohet sikur kufizon ose ndryshe cenon mundësinë e një pale për dhënien e një mase mbrojtëse më të zgjeruar sesa përcaktohet në këtë konventë, në lidhje me aplikimin e biologjisë dhe mjekësisë.

KAPITULLI X DEBATI PUBLIK

Neni 28

Debati publik

Palët e kësaj konvente kujdesen që çështjet themelore të ngritura nga zhvillimet e biologjisë dhe mjekësisë t'i nënshtrohen diskutimit të përshtatshëm publik, duke marrë parasysh në veçanti implikimet përkatëse mjekësore, sociale, ekonomike, etike dhe ligjore dhe që aplikimi i tyre i mundshëm të bëhet subjekt i konsultimit përkatës.

KAPITULLI XI INTERPRETIMI DHE VIJIMËSIA E KONVENTËS

Neni 29

Interpretimi i konventës

Gjykata Europiane e të Drejtave të Njeriut mund të ofrojë, pa iu referuar drejtpërdrejt ndonjë procedimi specifik të mbetur pezull në një gjykatë, konsulencë për çështje ligjore në lidhje me interpretimin e kësaj konvente me kërkesën e:

- qeverisë së një pale, pasi të ketë informuar palët e tjera;
- komitetit të krijuar sipas nenit 32, me anëtarësim të kufizuar ndaj përfaqësuesve të palëve të kësaj konvente, me një vendim të miratuar nga një shumicë prej dy të tretave të votave.

Neni 30

Raportet për zbatimin e konventës

Me marrjen e një kërkesë nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës, çdo palë jep një shpjegim mbi mënyrën në të cilën ligji i saj i brendshëm garanton zbatimin efektiv të dispozitave të konventës.

KAPITULLI XII PROTOKOLLET

Neni 31

Protokollet

Protokollet mund të lidhen në zbatim të nenit 32, me synim zhvillimin në fusha specifike të parimeve në përmbajtje të kësaj konvente.

Protokollet janë të hapura për nënshkrim nga nënshkruesit e konventës. Ato i nënshtrohen ratifikimit, pranimit ose miratimit. Një nënshkrues mund të mos ratifikojë, pranojë ose miratojë protokollet pa ratifikuar, pranuar ose miratuar më parë, ose njëkohësisht konventën.

KAPITULLI XIII AMENDIMET E KONVENTËS

Neni 32

Amendimet e konventës

1. Detyrat e dhëna “Komitetit” sipas këtij neni dhe nenit 29 përmbushen nga Komiteti Drejtues për Biotekën (CDBI) ose nga një komitetit tjetër i caktuar për ta bërë këtë nga Komiteti i Ministrave.

2. Pa cenuar dispozitat specifike të nenit 20, çdo shtet anëtar i Këshillit të Europës, si dhe çdo palë e kësaj konvente që nuk është anëtare e Këshillit të Europës, mund të përfaqësohet dhe të ketë një votë në Komitet kur Komiteti kryhen detyrat që i caktohen atij nga kjo konventë.

3. Çdo shtet i përmendur në nenin 33 ose i ftuar për të aderuar në konventë në përputhje me dispozitat e nenit 34, që nuk është palë e kësaj konvente, mund të përfaqësohet në komitet nga një vëzhgues. Nëse Komuniteti European nuk është palë, ai mund të përfaqësohet në komitet nga një vëzhgues.

4. Me qëllim monitorimin e zhvillimeve shkencore, kjo konventë rishikohet brenda Komitetit jo më vonë se pesë vjet nga hyrja e saj në fuqi dhe më pas, në ato intervale të caktuara nga Komiteti.

5. Çdo propozim për një amendim të kësaj konvente dhe çdo propozim për një protokoll ose amendim të një protokollit, të paraqitur nga një palë, komiteti ose Komiteti i Ministrave, i komunikohet Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, i cili ua përçjell shteteve anëtare të Këshillit të Europës, Komunitetit European, çdo nënshkruesi, çdo palë, çdo shteti të ftuar për të nënshkruar këtë konventë në përputhje me dispozitat e nenit 33 dhe çdo shteti të ftuar për të aderuar në të, në përputhje me dispozitat e nenit 34.

6. Komiteti do të shqyrtojë propozimin jo më vonë se dy muaj pasi të jetë paraqitur nga Sekretari i Përgjithshëm në përputhje me paragrafin 5. Komiteti paraqet për miratim në Komitetin e Ministrave tekstin e miratuar nga një shumicë prej dy të tretave të votave. Pas miratimit, ky tekst i paraqitet palëve për ratifikim, pranim ose miratim.

7. Çdo amendim do të hyjë në fuqi në lidhje me ato palë që e kanë pranuar atë, ditën e parë të muajit pas skadimit të një periudhe prej një muaji pas datës në të cilën pesë palë, duke përfshirë të paktën katër shtete anëtare të Këshillit të Europës, kanë informuar Sekretarin e Përgjithshëm se e kanë pranuar atë. Në lidhje me çdo palë që e pranon më pas, amendimi do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit pas skadimit të një periudhe prej një muaji pas datës në të cilën pala ka informuar Sekretarin e Përgjithshëm për pranimin e tij.

KAPITULLI XIV DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 33

Nënshkrimi, ratifikimi dhe hyrja në fuqi

1. Kjo konventë është e hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Europës, shtetet joanëtare që kanë marrë pjesë në hartimin e saj dhe nga Komuniteti European.

2. Kjo konventë i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit.

Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

3. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit pas skadimit të një periudhe prej tre muajsh pas datës në të cilën pesë shtete, duke përfshirë të paktën katër shtete anëtare të Këshillit të Europës, kanë shprehur pëlqimin e tyre për t'u lidhur nga konventa në përputhje me dispozitat e paragrafit 2 të këtij neni.

4. Në lidhje me çdo nënshkrues që më pas shpreh pëlqimin për të qenë i lidhur me të, konventa do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit pas skadimit të një periudhe prej tre muajsh pas datës së depozitimit të instrumentit të saj të ratifikimit, pranimit ose miratimit.

Neni 34

Shtetet joanëtare

1. Pas hyrjes në fuqi të kësaj konvente, Komiteti i Ministrave i Këshillit të Europës, pas konsultimit me palët, mund të ftojë çdo shtet joanëtar të Këshillit të Europës të aderojë në këtë konventë me anë të një vendimi të marrë nga shumica, të parashikuar në nenin 20, paragrafi “d” të statutit të Këshillit të Europës dhe nga vota unanime e përfaqësuesve të shteteve kontraktuese të autorizuara për të qenë anëtar i Komitetit të Ministrave.

2. Në lidhje me një shtet aderues, konventa do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit pas skadimit të një periudhe prej tre muajsh pas datës së depozitimit të instrumentit të aderimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

Neni 35

Territoret

1. Në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit ose miratimit, çdo nënshkrues mund të përcaktojë territorin ose territoret në të cilat zbatohet konventa. Çdo shtet tjetër mund të formulojë të njëjtën deklaratë në depozitimin e instrumentit të tij të aderimit.

2. Në çdo datë të mëvonshme, me anë të një deklaratë drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, çdo palë mund të shtrijë zbatimin e kësaj konvente në ndonjë territor tjetër të përcaktuar në deklaratë dhe për marrëdhëniet ndërkombëtare të të cilit ajo është përgjegjëse ose në emër të të cilit autorizohet për të ndërmarrë angazhime. Në lidhje me këtë territor, konventa do të hyjë në fuqi në ditën e parë të muajit pas skadimit të një periudhe prej tre muajsh pas datës së marrjes së kësaj deklaratë nga Sekretari i Përgjithshëm.

3. Në lidhje me ndonjë territor të përcaktuar në këtë deklaratë, çdo deklaratë e bërë sipas dy paragrafëve pararendës, mund të tërhiqet me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm. Tërheqja do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit pas skadimit të një periudhe prej tre muajsh pas datës së marrjes së këtij njoftimi nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 36

Rezervat

1. Gjatë nënshkrimit të kësaj konvente ose depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, çdo shtet dhe Komuniteti Europian mund të bëjë rezervë në lidhje me një dispozitë të veçantë të konventës në shkallën që ndonjë ligj në atë kohë në fuqi në territorin e saj, nuk është në përputhje me dispozitën. Rezervat e një karakteri të përgjithshëm nuk lejohen sipas këtij neni.

2. Çdo rezervë e bërë sipas këtij neni përmban një deklaratë të shkurtër të ligjit përkatës.

3. Në lidhje me territorin përkatës, çdo palë që shtrin zbatimin e kësaj konvente në një territor të përmendur në deklaratën e përmendur në nenin 35, paragrafi 2, mund të bëjë rezervë në përputhje me dispozitat e paragrafëve pararendës.

4. Çdo palë që ka bërë rezervën e përmendur në këtë nen, mund ta tërheqë atë me anë të një deklaratë drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës. Tërheqja do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit pas skadimit të një periudhe prej një muaji pas datës së marrjes së saj nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 37
Denoncimi

1. Çdo palë mund ta denoncojë këtë konventë në çdo kohë me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

2. Ky denoncim do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit pas skadimit të një periudhe prej tre muajsh pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 38
Njoftimet

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës njofton shtetet anëtare të Këshillit, Komunitetin European, çdo nënshkrues, çdo palë dhe çdo shtet tjetër që është ftuar për të aderuar në këtë konventë, në lidhje me:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitim të çdo instrumenti ratifikimi, pranimit, miratimit ose aderimit;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj konvente në përputhje me nenet 33 ose 34;
- d) çdo amendim të protokollit të miratuar në përputhje me nenin 32 dhe datën në të cilën ky amendim ose protokoll hyn në fuqi;
- e) çdo deklaratë të bërë sipas dispozitave të nenit 35;
- f) çdo rezervë dhe tërheqje të rezervës të bërë në zbatim të dispozitave të nenit 36;
- g) çdo akt tjetër, njoftim ose komunikim në lidhje me konventën.

Në dëshmi sa më sipër, nënshkruesit, duke qenë të autorizuar rregullisht, kanë nënshkruar këtë konventë.

Bërë në Ovideo (Austurias) më 4 prill 1997, në gjuhën angleze dhe frënge, ku të dyja tekstet janë njëloj autentike, në një kopje të vetme që depozitohet në arkivat e Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës i transmeton kopje të vërtetuara çdo shteti anëtar të Këshillit të Europës, Komunitetit European, shteteve joanëtare që kanë marrë pjesë në hartimin e kësaj konvente dhe çdo shteti të ftuar për të aderuar në këtë konventë.

ETS nr.164

Traktat i hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare, shtetet joanëtare që kanë marrë pjesë në hartimin e saj dhe nga Komuniteti European Ekonomik dhe për aderim nga shtetet të tjera joanëtare.

Hapja për nënshkrim:

Vendi: Ovideo

Data: 4.4.1997

Hyrja në fuqi:

Kushtet: 5 ratifikime, duke përfshirë 4 shtete anëtare

Datë: 1.12.1999

Protokoll shtesë (ETS 168)

Protokoll shtesë (Transplantimi) [ETS 186]

CIP Katalogimi në botim BK Tiranë

Qendra e Botimeve Zyrtare

Përmbledhje legjislativi për të drejtat e njeriut (konventa dhe protokollet) / Qendra e Botimeve Zyrtare. - Tiranë : QBZ, 2020
... f. ; ... cm.

ISBN 978-9928-01-119-0

1.E drejta ndërkombëtare 2.Të drejtat e njeriut

341.231.14(4)

Tirazhi 50